

ใบรับรองปัญหาพิเศษปริญญาตรี
สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรดินและสิ่งแวดล้อม

เรื่อง ทศนคติของอาสาสมัครชาวต่างชาติที่ทำงานในโครงการคืนชะนีสู่ป่าในประเทศไทย

Attitude of Gibbon Rehabilitation Project foreigner Volunteers

โดย นายปฐมพงษ์ ศรีบุญยดี
นางสาวสุวรรณา เพ็ญชอบ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนก เลิศพานิช)

สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรดินและสิ่งแวดล้อม รับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุขุมภรณ์ ชันธุ์ศรี)

ประธานบริหารหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรดินและสิ่งแวดล้อม

วันที่ ๙ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุขุมภรณ์ ชันธุ์ศรี)

ประธานสาขาวิชาพัฒนากาเกษตรและการจัดการทรัพยากร

วันที่ ๙ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาพิเศษปริญญาตรี

เรื่อง ..

ทัศนคติของอาสาสมัครชาวต่างชาติที่ทำงานในโครงการคืนชะนีสู่ป่าในประเทศไทย

Attitude of Gibbon Rehabilitation Project Foreigner Volunteers in Thailand

สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรดินและสิ่งแวดล้อม

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (การจัดการทรัพยากรดินและสิ่งแวดล้อม)

ปีการศึกษา 2553

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อเรื่อง	ทัศนคติของอาสาสมัครชาวต่างชาติที่ทำงานในโครงการคืนชะนีสู่ป่าในประเทศไทย Attitude of Gibbon Rehabilitation Project Foreigner Volunteers in Thailand
โดย	นายปฐมพงษ์ ศรีบุญศยดี นางสาวสุวรรณา เพ็ญชอบ
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (การจัดการทรัพยากรดินและสิ่งแวดล้อม)
สาขาวิชา	พัฒนาการเกษตรและการจัดการทรัพยากร
หลักสูตร	การจัดการทรัพยากรดินและสิ่งแวดล้อม
คณะ	เทคโนโลยีการเกษตร
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนก เลิศพานิช

บทคัดย่อ

การทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทัศนคติของอาสาสมัครชาวต่างชาติที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครในโครงการคืนชะนีสู่ป่าในประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาสาสมัครชาวต่างชาติในโครงการคืนชะนีสู่ป่าในประเทศไทย

การศึกษาใช้วิธีการศึกษาแบบ การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์ร่วมกับการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมของกลุ่มประชากร 2 กลุ่ม ได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานอาสาสมัคร และอาสาสมัครชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานในโครงการคืนชะนีสู่ป่าในประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของอาสาสมัครส่วนใหญ่ที่ตัดสินใจเลือกทำงานในด้านการเป็นอาสาสมัครในโครงการคืนชะนีสู่ป่า นั้น สาเหตุหลักคือ ความคิดในการด้านการอนุรักษ์ รองลงมาคือ การแสวงหาประสบการณ์ให้กับตัวเอง และคุณลักษณะของอาสาสมัครที่เหมาะสมที่ได้จากการศึกษา คือ ต้องเป็นผู้ที่มีจิตอาสา และมีความตั้งใจจริงในการช่วยเหลือสัตว์เหล่านี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

จากการทำปัญหาพิเศษระดับปริญญาตรีในครั้งนี้ นอกจากความสำคัญจะอยู่ที่เนื้อหาของข้อมูลที่ทำการศึกษา และกระบวนการคิดแล้ว ยังขึ้นอยู่กับการประยุกต์ความคิดเห็น เพื่อนำไปใช้กับปัญหาพิเศษนั้น ๆ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของลำดับความคิด การเรียนรู้เพิ่มเติมจากประสบการณ์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับอนาคตต่อไปได้

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีนั้น เนื่องจากความอนุเคราะห์และความกรุณาเสียสละเวลาให้คำแนะนำปรึกษาต่างๆ ทั้งทางด้านการทดลองและด้านการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทดลอง ทั้งนี้ต้องขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาคือ ผศ.ดร.กนก เลิศพานิช ที่ให้คำปรึกษาและวิชาความรู้ต่าง ๆ ตลอดเวลาในการทำปัญหาพิเศษ จนกระทั่งปัญหาพิเศษสำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ และขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความกรุณาให้แนวความคิด ให้คำปรึกษาแนะนำเป็นอย่างดี และขอบคุณที่เจ้าหน้าที่โครงการคินะนีสุป่าที่ช่วยประสานงานอย่างดี

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้องทุก ๆ คน ที่คอยให้กำลังใจ ให้กำลังใจทุนทรัพย์ ในการจัดทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอให้คุณความดีทั้งหลายทั้งปวงจงสนองตอบแด่ทุกท่าน เทอญ

ในการจัดทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้ผู้จัดทำปัญหาพิเศษตั้งใจทำอย่างสุดความสามารถ หากการทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ทางคณะผู้จัดทำขอกราบอภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

นายปฐมพงษ์ ศรีบุญยดี

นางสาวสุวรรณา เพ็ญชอบ

มีนาคม 2554

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	๗
คำนิยม	๘
สารบัญ	๙
สารบัญรูปภาพ	๑
คำนำ	1
วัตถุประสงค์	3
ตรวจเอกสาร	
โครงการคืนพระนิรุสูป	4
แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ	4
ลักษณะของทัศนคติ	5
วิธีการวัดทัศนคติ	7
ความหมายของอาสาสมัคร	8
แนวคิดอาสาสมัคร (Volunteer Concept)	9
คุณูปการของงานอาสาสมัครในระดับต่างๆ	10
กฎหมายกับงานด้านอาสาสมัคร	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
อุปกรณ์และวิธีการ	
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	23
วิธีการดำเนินการวิจัย	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
วิธีการและขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล	24
การประมวลผล การนำเสนอ และการวิเคราะห์ผล	24
ผลและวิจารณ์ผลการศึกษา	
ผลการศึกษา	25
สรุปผลการศึกษา	36
ข้อเสนอแนะ	37
เอกสารอ้างอิง	38
ภาคผนวก	39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญญรูปภาพ

รูปภาพที่		หน้า
1	สาเหตุในการเป็นอาสาสมัครในประเทศออสเตรเลีย	12
2	แสดงระดับการศึกษาของอาสาสมัครของบอสเนีย	13
3	แสดงกลุ่มอายุของอาสาสมัครของบอสเนีย	14
4	แสดงทัศนคติของการเป็นอาสาสมัครของบอสเนีย	14
5	กลุ่มสังคมที่คอยช่วยสนับสนุนอาสาสมัคร	15
6	แสดงกิจกรรมอาสาสมัครของเด็กอายุ 16-24 ปี ของอังกฤษ	16
7	แสดงกิจกรรมอาสาสมัครของเด็กอายุ 16-24 ปี	18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

ในปัจจุบันสถานการณ์สัตว์ป่าในปัจจุบันนี้ เนื่องจากสัตว์ป่าในปัจจุบันนี้ได้ลดลงอย่างรวดเร็วจากสาเหตุหลายทาง เช่น การบุกรุกทำลายป่าซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า การล่าหรือใช้ประโยชน์จากสัตว์ป่าโดยไม่มีขอบเขตจำกัด ป้อนหาสิ่งแวดล่อมเป็นพิษตรงนี้มีส่วนสำคัญที่ทำให้สัตว์ป่าตาย เช่น วัตถุมีพิษต่างๆจากโรงงานอุตสาหกรรมมีส่วนทำให้สัตว์ป่าตายหรือลดจำนวนลง เนื่องจากสิ่งแวดล่อมเป็นอุปสรรคต่อการสืบพันธุ์ ลดความแข็งแรงของตัวอ่อนและยังมีปัจจัยอื่นๆอีกหลายอย่างที่ทำให้สัตว์ป่าในประเทศลดลง ซึ่งสัตว์ป่าในประเทศไทยนั้นได้ลดจำนวนลงอย่างรวดเร็วและสูญพันธุ์ไปหลายชนิดส่วนใหญ่เกิดจากสาเหตุหลัก คือ การบุกรุกทำลายป่า และการล่าสัตว์เพื่อการค้า ปัจจุบันขณะนี้ป็นสัตว์อีกชนิดหนึ่งที่มีการล่าเพื่อการค้า ขณะนี้ถูกจัดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2535 และมีแนวโน้มว่าจำนวนจะลดลงอีกมากเนื่องจากการกระทำของมนุษย์

สืบเนื่องมาจากสถานการณ์ในปัจจุบัน จึงเกิดโครงการคืนชะนีสู่ป่าเป็นโครงการที่จัดตั้งเพื่อการศึกษาวิจัยและดำเนินการช่วยเหลือชะนี รวมทั้งสัตว์ป่าอื่นๆ ให้สามารถกลับคืนสู่ธรรมชาติให้ได้มากที่สุด โดยมีการเปิดรับอาสาสมัครผู้ที่มีจิตอาสาในการช่วยเหลือสัตว์ป่า เข้ามาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในโครงการ นอกจากนี้ยังมีจุดประสงค์เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่ชุมชนท้องถิ่นและผู้สนใจเข้าชม เกี่ยวกับการคุ้มครองชะนีที่อาศัยอยู่ในบริเวณโครงการ

งานอาสาสมัครเป็นอีกงานหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึง การร่วมมือกันดำเนินการเพื่อช่วยเหลือและร่วมพัฒนาและอนุรักษ์ธรรมชาติอย่างมีอุดมการณ์ กลุ่มอาสาสมัครเหล่านี้ล้วนทำงานเพื่อประโยชน์สุขของการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับธรรมชาติ ซึ่งเกิดจากการเสียสละแก่ส่วนรวม ดังนั้นการทำงานของอาสาสมัครจึงส่งผลต่อสังคมส่วนรวมได้อย่างยิ่งยวดและยั่งยืน

ในโครงการคืนชะนีสู่ป่ามีเจ้าหน้าที่ประจำตำแหน่ง ที่ทำงานให้โครงการคืนชะนีสู่ป่ามีจำนวนน้อย ซึ่งส่วนมากผู้ที่อยู่ในโครงการจะเป็นการรับสมัครอาสาสมัครเข้าร่วมในโครงการ และจากการสอบถามข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ที่ประจำตำแหน่งในโครงการ ซึ่งพบว่ากว่าร้อยละ 90 ของอาสาสมัครที่มาทำงานในโครงการคืนชะนีสู่ป่านั้นเป็นชาวต่างชาติ ซึ่งเป็นที่น่าแปลกใจที่ไม่มีอาสาสมัครคนไทย เนื่องจากโครงการนี้เป็นโครงการที่ดำเนินการในประเทศไทย รวมถึงวัตถุประสงค์ของโครงการก็เป็นการอนุรักษ์สัตว์ในประเทศไทย อีกทั้งอาสาสมัครที่อยู่ในโครงการนี้ทำงานโดยไม่ได้รับสิ่งตอบแทนใดๆทำให้เกิดข้อสงสัยว่าทำไมชาวต่างชาติจึงเข้ามาเป็นอาสาสมัครในโครงการคืนชะนีสู่ป่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากสถานการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทัศนคติของอาสาสมัคร
ชาวต่างชาติที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครในโครงการคืนชนนีสุป่าในประเทศไทย และคุณลักษณะที่
เหมาะในการเป็นอาสาสมัคร เพื่อเป็นแนวทางในนำไปสู่การทำแผนส่งเสริมให้คนไทยที่เป็น
เจ้าของทรัพยากรได้มีทัศนคติที่ดีขึ้นและเข้าร่วมดำเนินการกิจกรรมด้านการอนุรักษ์มากยิ่งขึ้น

นายปฐมพงษ์ ศรีบุญยดี

นางสาวสุวรรณา เพ็ญชอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของอาสาสมัครชาวต่างชาติที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครในโครงการคืนพระนี้สู่ป่าในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของที่พักประสงค์ของอาสาสมัครชาวต่างชาติในโครงการคืนพระนี้สู่ป่าในประเทศไทยที่องค์กรต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตรวจเอกสาร

โครงการคืนชะนีสู่ป่า

โครงการคืนชะนีสู่ป่า มูลนิธิช่วยชีวิตสัตว์ป่าแห่งประเทศไทย(2550) กล่าวว่าโครงการคืนชะนีสู่ป่าได้เริ่มก่อตั้งครั้งแรกในโลกที่จังหวัดภูเก็ตตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 โดยนายนพดล พุกกะวัน ป่าไม้จังหวัดภูเก็ต นายมานิตย์ พวงจิตร หัวหน้าเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาพระแทว นายถาวร ศรีอ่อน หัวหน้าหน่วยพิทักษ์ป่าบางแป และกลุ่ม Asian Wildlife Group ณ หน่วยพิทักษ์ป่าบางแป เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาพระแทว ตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต โดยมีนายสัตวแพทย์บุญชิต ศรีอร่าม หัวหน้างาน สัตวแพทย์เทศบาลเมืองภูเก็ตเป็นผู้ช่วยตรวจสุขภาพชะนี อีกทั้งให้การรักษายาบาลชะนีที่เจ็บป่วย โครงการนี้ประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ ต่อมา Mr. Terrance Dillon Morin นักสัตววิทยาชาวอเมริกันได้เป็นตัวจักรสำคัญ ในการพัฒนาโครงการ ต่อมา จนกระทั่งนักอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทั่วโลกให้ความสนใจ มีชาวต่างชาติเข้าเยี่ยมชมประมาณ 8,000 ราย รวมทั้งสถานีโทรทัศน์ต่างชาติหลายแห่งได้มาถ่ายทำและบันทึกการปฏิบัติงานของโครงการนี้

แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

แพรวภัทรา (2546) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นประเด็นทางจิตวิทยาอีกประเด็นหนึ่งที่ผู้บริหารให้ความสนใจ ทั้งนี้เพราะการเข้าใจทัศนคติจะช่วยทำให้เกิดความเข้าใจในพฤติกรรมของบุคคลเป็นอย่างมาก ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิผล ประสิทธิภาพขององค์การในที่สุด

แพรวภัทรา (2546) ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดหรือความเชื่อ และแนวโน้มที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมของบุคคล เป็นปฏิกิริยาโต้ตอบ โดยการประมาณค่าว่าชอบหรือไม่ชอบ ที่จะส่งผลกระทบต่อ การตอบสนองของบุคคลในเชิงบวกหรือเชิงลบต่อบุคคล สิ่งของ และสถานการณ์ ในสภาวะแวดล้อมของบุคคลนั้นๆ โดยที่ทัศนคตินี้ สามารถเรียนรู้ หรือจัดการได้โดยใช้ประสบการณ์ และทัศนคตินั้นสามารถที่จะรู้ หรือถูกตีความได้จากสิ่งที่คนพูดออกมาอย่างไม่เป็นทางการ หรือจากการสำรวจที่เป็นทางการ หรือจากพฤติกรรมของบุคคลเหล่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะของทัศนคติ

แพรวภัทรา (2546) กล่าวว่า เนื่องจากว่านักจิตวิทยาได้ศึกษาในความหมายที่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงควรกล่าวถึงลักษณะรวม ๆ ของทัศนคติที่ทำให้เกิดความเข้าใจทัศนคติให้ดีขึ้น ซึ่งลักษณะของทัศนคติ ได้สรุปดังนี้

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้
2. ทัศนคติดีมีลักษณะที่คงทนถาวรยาวนานพอสมควร
3. ทัศนคติดีมีลักษณะของการประเมินค่าอยู่ในตัว คือ บอกลักษณะดี – ไม่ดี ชอบ – ไม่

ชอบ

4. ทัศนคติทำให้บุคคลที่เป็นเจ้าของพร้อมที่จะตอบสนองต่อที่หมายของทัศนคติ
5. ทัศนคติบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับสิ่งของและ บุคคลกับสถานการณ์ นั่นคือ ทัศนคดีย่อมมีที่หมายนั่นเอง

แพรวภัทรา (2546) ยังกล่าวอีกว่าทัศนคติดีมีองค์ประกอบหลายประการ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้าน ความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive Component) คือ ทัศนคติที่จะสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้ และข้อมูลที่บุคคลคนหนึ่งมี ซึ่งความเชื่อ จะแสดงให้เห็นถึงความคิดของคน หรือสิ่งของ และข้อสรุปที่บุคคลได้มีต่อบุคคลหรือสิ่งของนั้นๆ เช่น งานของฉันขาดความรับผิดชอบ เป็นต้น
2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึก (Affective Component) คือ ความรู้สึกเฉพาะอย่างซึ่งเกี่ยวข้องกับผลกระทบบนบุคคล ซึ่งได้จากสิ่งเร้าหรือสิ่งที่เกิดก่อนทำให้เกิด ทัศนคตินั้นๆ เช่น ฉันไม่ชอบงานของฉัน เป็นต้น
3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) คือ ความตั้งใจที่จะประพฤติในทางใดทางหนึ่ง โดยมีรากฐานมาจากความรู้สึกเฉพาะเจาะจงของบุคคล หรือทัศนคติของบุคคล เช่น ฉันกำลังไปทำงานของฉัน เป็นต้น

แพรวภัทรา (2546) กล่าวว่า หน้าที่ของทัศนคติจะช่วยปกป้องตนและเสริมสร้างภาพลักษณ์ของตนตามที่ตนเป็นหรือกล่าวง่ายๆ คือ หน้าที่เหล่านี้เป็นแรงผลักดันให้เกิดหรือเสริมทัศนคติในทางบวก (Positive attitudes) ต่อวัตถุต่างๆ ที่ทำให้พอใจ หรือผลักดันให้เกิดหรือเสริมทัศนคติในทางลบ (Negative attitudes) ต่อวัตถุต่างๆ ที่ให้โทษ หรือเป็นภัยคุกคามสถานการณ์ดังกล่าว

1. หน้าที่ในการปรับตัว (Adjustment function) ทัศนคติช่วยให้เราปรับตัวเข้าหาสิ่งๆ ที่ทำให้ได้รับความพึงพอใจหรือได้รางวัลขณะเดียวกันก็หลีกเลี่ยงต่อสิ่งๆ ที่ไม่ปรารถนา ไม่พอใจหรือให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทษ นั่นคือยึดแนวทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองมากที่สุด และหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นโทษให้เกิดน้อยที่สุด ซึ่งช่วยในการปรับตัวของแต่ละบุคคลให้เข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นเกิดความพอใจ คือ เมื่อเราเคยมีประสบการณ์ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาก่อน และเราได้ประสบกับสิ่งนั้นอีก เราจะพัฒนาการตอบสนองของเราในทิศทางที่เราต้องการ

2. หน้าที่ในการป้องกันตน (Ego – defensive function) ทักษะจิตช่วยปกป้องภาพลักษณ์แห่งตน (Ego or self image) ต่อความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ และแสดงออกมาเป็นกลไกที่ป้องกันตนเอง ใช้ในการปกป้องตัวเองโดยการสร้างความนิยมนับถือตนเอง หลีกเลี่ยงจากสิ่งที่ไม่พอใจ หรือสร้างทัศนคติขึ้นมาเพื่อรักษาหน้า

3. หน้าที่ในการแสดงออกของค่านิยม (Value expressive function) ในขณะที่ทัศนคติที่ปกป้องตนเอง ได้สร้างขึ้นเพื่อปกป้องภาพลักษณ์ของตนเอง หรือเพื่อปิดบังทัศนคติที่แท้จริงไม่ให้ปรากฏ แต่ทัศนคติที่ทำหน้าที่แสดงออกถึงค่านิยมจะพยายามแสดงลักษณะที่แท้จริงของตนเอง ทำหน้าที่ให้บุคคลแสดงค่านิยมของตนเอง เป็นการแสดงออกทางทัศนคติที่จะสร้างความพอใจให้กับบุคคลที่แสดงทัศนคตินั้นออกมา เพราะเป็นการแสดงค่านิยมพื้นฐานที่แต่ละบุคคลพอใจ

4. หน้าที่ในการแสดงออกถึงความรู้ (Knowledge function) มนุษย์ต้องการเกี่ยวข้องกับวัตถุต่างๆรอบข้าง ดังนั้น จึงต้องแสวงหาความมั่นคง ความหมาย ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งเหล่านั้น ทัศนคติจะเป็นสิ่งที่ใช้ประเมิน และทำความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม และเป็นมาตรฐานเพื่อเปรียบเทียบ หรือเป็นขอบเขตแนวทางสำหรับอ้างอิงเพื่อหาทางเข้าใจ ให้สามารถเข้าใจโลกและสิ่งแวดล้อมได้ง่ายๆ ขึ้นเพราะคนเราได้รับรู้แล้วครั้งหนึ่งก็จะเก็บประสบการณ์ เหล่านั้นๆ ไว้เป็นส่วนๆ เมื่อเจอสิ่งใหม่จะนำประสบการณ์ที่มีอยู่เดิมมาเป็นกรอบอ้างอิงว่าสิ่งใดควรรับรู้ สิ่งใดควรหลีกเลี่ยง ซึ่งทัศนคติช่วยให้คนเราเข้าใจสิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัวเรา โดยเราสามารถตีความ หรือประเมินค่าสิ่งที่อยู่รอบตัวเราได้

แพรวภัทรา (2546) กล่าวว่า การแสดงออกทางทัศนคติสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. ทัศนคติในทางบวก (Positive Attitude) คือ ความรู้สึกต่อสิ่งแวดล้อมในทางที่ดีหรือยอมรับ ความพอใจ เช่น นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อการโฆษณา เพราะวิชาการโฆษณาก่อให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลได้มีอิสระทางความคิด

2. ทัศนคติในทางลบ (Negative Attitude) คือ การแสดงออก หรือความรู้สึกต่อสิ่งแวดล้อมในทางที่ไม่พอใจ ไม่ดี ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย เช่น นิดไม่ชอบคนเลี้ยงสัตว์ เพราะเห็นว่าการุณสัตว์

3. การไม่แสดงออกทางทัศนคติ หรือมีทัศนคติเฉยๆ (Negative Attitude) คือ มีทัศนคติเป็นกลางอาจจะเพราะว่าไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ หรือในเรื่องนั้นๆ เราไม่มีแนวโน้ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทัศนคติอยู่เดิมหรือไม่มีแนวโน้มทางความรู้ในเรื่องนั้นๆ มาก่อน เช่น เรามีทัศนคติที่เป็นกลางต่อตู้ไมโครเวฟ เพราะเราไม่มีความรู้เกี่ยวกับโทษหรือคุณของตู้ไมโครเวฟมาก่อน จะเห็นได้ว่าการแสดงออกของทัศนคตินั้น เกิดจากการก่อตัวของทัศนคติที่สะสมไว้เป็นความคิดและความรู้สึก จนสามารถแสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมา ตามทัศนคติต่อสิ่งนั้น

วิธีการวัดทัศนคติ

แพรวภัทรา.(2546)กล่าวว่าการวัดทัศนคติออกมาในลักษณะของทิศทาง และปริมาณ ซึ่งวิธีวัดนั้นมีอยู่หลายวิธีดังนี้

1. วิธีการสังเกต (Observation) เป็นวิธีการที่ใช้ตรวจสอบบุคคลอื่น โดยการเฝ้ามอง และจดบันทึกพฤติกรรมของบุคคลอย่างมีแบบแผนทั้งนี้เพื่อให้ทราบว่าบุคคลที่เราสังเกตมีทัศนคติความเชื่อ อุปนิสัยอย่างไร ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตจะถูกต้องใกล้ความจริงหรือเป็นที่เชื่อถือได้เพียงใดนั้น มีข้อควรคำนึงถึงหลายประการ กล่าวคือ ควรมีการศึกษาหลาย ๆ ครั้ง ทั้งนี้เพราะทัศนคติของบุคคลมาจากหลายสาเหตุ นอกจากตัวผู้สังเกตเองต้องมีการทำให้ตัวเป็นกลาง ไม่มีการลำเอียงและการสังเกตควรไปหลาย ๆ เวลา ไม่ใช่สังเกตเวลาใดเวลาหนึ่ง

2. วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) เป็นวิธีการที่ผู้ศึกษาต้องออกไปสอบถามบุคคลด้วยปาก (พูดคุย) ของตนเอง ซึ่งโดยปกติผู้สัมภาษณ์จะเตรียมแผนการล่วงหน้าเอาไว้ว่าจะสัมภาษณ์เรื่องใด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด ผู้สัมภาษณ์จะต้องทำให้บรรยากาศในการสัมภาษณ์เป็นกันเอง ยิ่งถ้าเป็นกันเองมากเท่าใด ข้อมูลที่ได้ก็ยิ่งถูกต้องมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะผู้เล่าจะสบายใจไม่เคร่งเครียด

ข้อควรคำนึงถึงในการสัมภาษณ์ โดยเฉพาะในตอนเริ่มแรกของการสัมภาษณ์ไม่ควรทำให้เป็นพิธีแบบแผน การเก็บข้อมูลผู้สัมภาษณ์อาจจดบันทึกจากแบบฟอร์มที่เตรียมไป แต่ไม่ควรทำให้การบันทึกนั้นกระทบกระเทือนบรรยากาศการสัมภาษณ์ หรือไม่ก็อาจใช้การบันทึกเทปก็ได้ วิธีการสัมภาษณ์ เป็นวิธีการหาข้อมูลที่วิธีหนึ่งที่ได้สะดวก ไม่สิ้นเปลืองมาก สามารถได้ข้อมูลทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต แต่ข้อเสียก็คือข้อมูลที่จะเป็นไปที่เสื่อมเสียแก่ผู้ที่เรากำลังศึกษาอาจจะไม่ถูกเปิดเผย ซึ่งเราจะต้องใช้วิธีการอื่น ๆ ศึกษาเพิ่มเติมอีก

3. วิธีการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นวิธีที่นิยมใช้เมื่อผู้ศึกษาไม่สามารถที่จะติดต่อกับผู้ที่ศึกษาโดยตรง แบบสอบถามนั้นจะมีคำอธิบายไว้อย่างเรียบง่าย เพื่อให้ผู้ตอบทุกคนตอบมาเป็นแบบแผนเดียวกัน การใช้วิธีการส่งแบบสอบถามนี้เป็นวิธีการที่ใช้กันมากในการวัดทัศนคติ ทั้งนี้เพราะเราสามารถที่จะสร้าง และถามได้ในหลายๆด้านตามความต้องการของผู้ที่จะศึกษา อีกทั้งยังเป็นการประหยัดเวลาในการหาข้อมูล เพราะผู้ที่ศึกษาสามารถส่งแบบสอบถามไปให้คนจำนวนมาก ๆ ในเวลาเดียวกัน ส่วนในด้านการลงทุนก็นับว่าใช้ทุนน้อยกว่าหลาย ๆ วิธี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความหมายของอาสาสมัคร

ศุภรัตน์ (2546)ให้ความหมายว่า ความหมายอันเป็น สากลของคำว่า "อาสาสมัคร" ซึ่งใช้เทียบเคียงกับคำภาษาอังกฤษทั้ง 2 คำคือ "Volunteer" และ "Volunteerism" แล้ว บรรดานักวิชาการและผู้ทำงานในวงการอาสาสมัคร เช่น Susan J. Ellis และ Katerines H. Noyes ได้เห็นพ้องในความหมายควมว่า "เป็นการเลือกกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่เห็นว่าเป็นสิ่งที่ควรกระทำ และเป็นความรับผิดชอบต่อสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงินทอง และการกระทำนี้ไม่ใช่ภาระงานที่ต้องทำตามหน้าที่ ซึ่งจากความหมายนี้จะเห็นถึงองค์ประกอบที่สำคัญของคำว่า "อาสาสมัคร" อยู่ 4 ประการด้วยกันคือ

- 1 การเลือก (Choose) อันเป็นการเน้นที่เจตจำนงที่อิสระที่จะกระทำหรือไม่กระทำในสิ่งใด ๆ
- 2 ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) หมายถึงการกระทำที่มุ่งมันเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ซึ่งอาจเป็นได้ทั้ง บุคคล กลุ่มคน หรือสังคมส่วนรวม
- 3 โดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงินทอง (Without Monetary) Profit หมายถึงไม่ได้หวังผลรายได้ทางเศรษฐกิจ แต่อาจรับเป็นรางวัลหรือค่าใช้จ่ายทดแทนที่ตนเองได้ใช้จ่ายไป แต่อย่างไรก็ตามก็ไม่อาจเทียบได้กับค่าของสิ่งที่ได้กระทำลงไป
- 4 ไม่ใช่ภาระงานที่ต้องทำตามหน้าที่ (Beyond Basic Obligations) หมายถึงสิ่งที่ทำนั้นอยู่นอกเหนือความจำเป็น หรือสิ่งที่ถูกคาดหวังว่าจะต้องทำตามภาระหน้าที่ เช่น งานตามหน้าที่ประจำที่ได้รับค่าจ้าง การดูแลครอบครัวตนเอง ความรับผิดชอบต่อในฐานะพลเมือง เช่น การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ฯลฯ จากความหมายของคำที่ใช้ในหลายประเทศ และองค์ประกอบของอาสาสมัครตามที่กล่าวไปแล้วในเบื้องต้น เราอาจแบ่งลักษณะงานอาสาสมัครออกได้เป็น 4 แบบด้วยกันคือ

- 4.1 การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หรือการพึ่งตนเอง Mutual aid or self help)
- 4.2 การช่วยเหลือบริการผู้อื่น (Philanthropy or service to others)
- 4.3 การมีส่วนร่วม (Participation)
- 4.4 ผู้สนับสนุนหรือเรียกร้องความเป็นธรรมเพื่อสังคม (Advocacy or campaigning)

ประวิช (ม.ป.ป.) ได้ให้ความหมายของอาสาสมัครไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ผู้ที่สมัครใจทำงานเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน เป็นเงินหรือสิ่งอื่นใด ผลตอบแทนที่อาสาสมัครได้รับคือ ความสุข ความภูมิใจที่ได้ปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน สังคม และประเทศชาติ
2. ผู้ที่สมัครใจทำงานเพื่อประโยชน์สาธารณะโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงินหรือสิ่งอื่นใด
3. บุคคลที่อาสาเข้ามาช่วยเหลือสังคมด้วยความสมัครใจเสียสละ เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น ป้องกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคม โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน
4. บุคคลที่มีใจอาสาเข้ามาช่วยเหลือ หรือเยียวยาสังคมด้วยความสมัครใจ ด้วยความเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นในการดูแลป้องกัน แก้ปัญหา พัฒนาสังคม ผลตอบแทนที่อาสาสมัครได้รับ เป็นความสุขความปิติความภาคภูมิใจ
5. การให้ร่างกาย แรงใจ แรงสติปัญญาให้ความช่วยเหลือเกื้อกูล อาสาทำความดีเพื่อสังคมบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ด้วยความเมตตา กรุณาและปรารถนาดีอย่างจริงใจ

แนวคิดอาสาสมัคร (Volunteer Concept)

Susan Ellis และ H.Noques (ม.ป.ป.) นักวิชาการและผู้ทำงานในวงการอาสาสมัคร พบว่า อาสาสมัครมีองค์ประกอบ 4 อย่าง คือ

1. มีความเป็นอิสระในการเลือกที่จะทำหรือไม่ทำ (ตามพรสวรรค์ความสนใจ)
2. มีความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งการกระทำที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคล กลุ่มบุคคล และส่วนรวม
3. ไม่หวังรางวัลหรือผลตอบแทนเป็นเงินทอง
4. ไม่ใช่ภาระงานที่ต้องทำตามหน้าที่

พิมล (2545) กล่าวว่าสภาวะจิตใจสำคัญ 5 ประการของบุคคลที่จะเป็นอาสาสมัคร

1. ต้องมีความรักความปรารถนาที่จะให้
2. ต้องมีจิตใจที่จะทำความดี
3. ต้องมีความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
4. ต้องยอมเสียสละเวลา
5. ต้องไม่หวังสิ่งตอบแทนใด

พิมล (2545) กล่าวว่าคุณสมบัติของอาสาสมัครมี 5 ประการ ดังนี้

1. ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว
2. ควรจะบำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวมอยู่เสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เป็นผู้มีความเสียสละ มีความสุขจากการเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ
4. ควรมีศรัทธาในการอาสาสมัครช่วยผู้อื่นโดยมีความรู้สึกเห็นชอบในงานอาสาสมัคร
5. มีเวลาที่จะทำงาน และพร้อมที่จะเป็นอาสาสมัคร

คุณูปการของงานอาสาสมัครในระดับต่างๆ

13.1 ประโยชน์ของงานอาสาสมัครต่อตัวอาสาสมัครเอง

สุนิตย์และวินัย (2548) กล่าวว่า งานอาสาสมัครเป็นงานที่มีคุณค่าต่อสังคมและบุคคลที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครเอง เป็นการปลูกฝังการมีจิตสาธารณะ โดยการเสียสละเวลาอันมีค่าตลอดจนความสุขส่วนตัวเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นหรือ ทำประโยชน์ให้แก่สังคมโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีหรือสมเด็จพระเจ้ายาของปวงชนชาวไทยก็เป็นผู้หนึ่งที่ได้ประกอบพระราชกรณียกิจนานัปการโดยทรงยึดมั่นในอุดมคติของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร์ อดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนกที่ว่า ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง ผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นกิจที่สอง พระองค์ทรงมีความห่วงใยในความเป็นอยู่และความทุกข์สุขของประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะผู้ยากจนด้อยโอกาสและผู้ประสบความทุกข์ยากเดือดร้อน พระองค์ท่านได้ทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้งหน่วยแพทย์อาสาในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พอ.สว.) ขึ้นตั้งแต่ปี 2512 โดยให้มีหน้าที่ออกตรวจรักษาประชาชนในท้องถิ่นทุรกันดารทั่วพระราชอาณาจักร พระองค์ทรงมีพระราชดำรัสว่า อาสาสมัครจะต้องระลึกอยู่เสมอว่าศรัทธาในงานอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นนั้นเกิดขึ้นด้วยตนเอง ตนมีความรู้สึกเห็นชอบในงานอาสาสมัคร มีศรัทธาที่จะทำงาน มีเวลาที่จะปฏิบัติงาน และพร้อมที่จะเป็นอาสาสมัคร

อ.ปวย อึ้งภากรณ์ ผู้ก่อตั้งมูลนิธิบูรณะและพัฒนาชนบทแห่งประเทศไทยและ สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้กล่าวถึงอุดมคติคือหลักการที่เรามีในใจและยึดมั่นอยู่ถือเป็นข้อปฏิบัติและแนวทางของความประพฤติเรา อุดมคติต้องมีลักษณะสำคัญคือต้องตั้งอยู่บนความเป็นธรรมและต้องตั้งอยู่บนฐานแห่งความจริง ความงามและความ

มุมมองอาสาสมัครในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นก็แตกต่างจากอาสาสมัครในยุคก่อนซึ่งมักจะเป็นผู้ที่ว่างงานหรือกลุ่มแม่บ้าน ที่มีเวลาในการเป็นอาสาสมัครมาก และพร้อมจะทำงานในระยะเวลายาวนาน จากงานวิจัยด้านค่าใช้จ่ายอาสาสมัครของ the grant maker forum on community & National service (2003) ในสหรัฐอเมริกาพบว่าอาสาสมัครในศตวรรษที่ 21 นั้นส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ได้รับการจ้างงานอยู่แล้ว มีความสามารถที่สูงพร้อมจะแบ่งปัน แต่มีเวลาในการอุทิศที่จำกัดและต้องการผลตอบแทนในด้านความพึงพอใจแบบเห็นผล

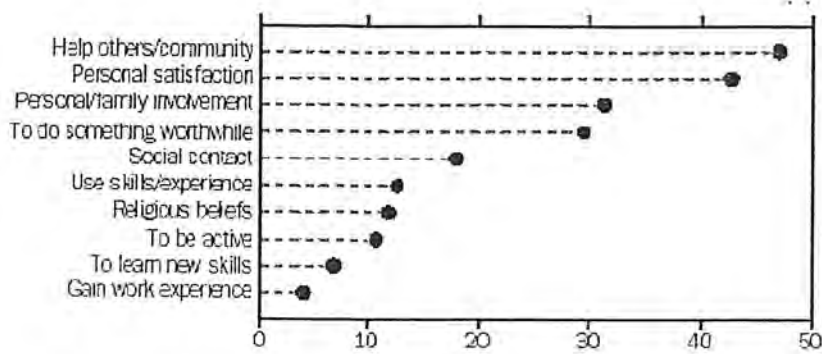
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รวดเร็ว จึงเป็นงานระยะสั้นที่ได้รับผลตอบแทนที่สูง อาจไม่ใช่เงินแต่ในเชิงคุณค่าและคุณภาพมากกว่า อาสาสมัครปัจจุบันต้องการเห็นความเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วตามสิ่งที่ตัวเอง 'ได้ลงมือทำ' ซึ่งเป็นเพราะกระแสโลกาภิวัตน์และมักไม่ค่อยมีความผูกมัดในระยะยาว ที่คงที่เหมือนแต่ก่อนอาสาสมัครสมัยก่อนจะพูดว่า ผมจะทำให้อะไรให้คุณได้บ้าง อาสาสมัครสมัยนี้จะพูดว่า คุณจะทำอะไรให้ผมได้บ้าง โน้มนำของผลที่ได้จากการลงมือทำในงานชิ้นนั้นๆ ซึ่งการเปลี่ยนมุมมองที่มีต่ออาสาสมัครในปัจจุบันจะทำให้เราเข้าใจในอาสาสมัครได้มากขึ้น ซึ่งในจุดเชื่อมเปลี่ยนของประวัติศาสตร์ภาคประชาสังคมในปัจจุบัน เรามีโอกาสที่จะเชื่อมโยงพลังอาสาสมัครทั่วไปเข้ากับอาสาสมัครยุคใหม่ ซึ่งก่อให้เกิดการแก้ปัญหาของมนุษย์และสังคมอย่างเป็นระบบและเกิดประโยชน์ร่วมกันสูงสุด

ในออสเตรเลียจะแบ่งประเภทของกิจกรรม อาสาสมัครไม่เป็นทางการ (Informal volunteer) และกิจกรรมอาสาสมัครทางการ (formal volunteer) กิจกรรมอาสาสมัครไม่เป็นทางการนั้นเป็นการช่วยเหลือเพื่อน เพื่อนบ้านรวมไปถึงการเอาเวลาไปอาสางานต่างๆ ส่วนกิจกรรมอาสาสมัครทางการนั้นถือเป็นการทำเพื่อชาติ มีกฎปฏิบัติอาสาสมัครร่วมกัน เป็นการทำงานอาสาสมัครกับองค์กรรับอาสาสมัครอย่างเป็นระบบ ว่าเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นในองค์กรที่ไม่แสวงผลกำไรหรือโครงการเป็นประโยชน์ต่อชุมชน และอาสาทำด้วยตัวเจตจำนงเสรีของอาสาสมัครเอง ปราศจากการบังคับ โดยไม่เป็นไปเพื่อผลตอบแทนทางการเงิน เป็นไปเพื่องานอาสาสมัครเท่านั้น

สุนิตย์และวินัย (2548) การเป็นอาสาสมัครอย่างเป็นทางการในออสเตรเลียได้ถูกสำรวจตั้งแต่ปี 2539 ถึง 2543 พบว่ามีการเติบโตของอาสาสมัครทั้งในแง่ของเพศและกลุ่มอายุ โดยเฉพาะกลุ่มอายุ 24-18 จาก 17 % มาเป็น 27 % ในด้านการร่วมมือชายหญิงมีความเท่าเทียมกัน ในสถิติที่ออสเตรเลียปี 2544 พบว่ากลุ่มวัยกลางคนอายุระหว่าง 44-35 เป็นผู้ที่อาสาเป็นอาสาสมัครมากที่สุดในขณะที่กลุ่มคนเกษียณอายุมี อัตราเฉลี่ยเวลาในการอาสาสมัครเป็นจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์มากที่สุด คนที่มีงานไม่ว่าจะเต็มเวลาหรืองานชั่วคราวมีแนวโน้มที่จะอาสา มากกว่าบุคคลที่ไม่มียานทำ ตกงานหรือไม่อยู่ในภาคแรงงาน อย่างไรก็ตามก็ยังคงมีความแตกต่างระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงในกลุ่มนี้ โดยกลุ่มอาสาสมัครชายจะมาจากคนที่ทำงานเต็มเวลาเป็นส่วนใหญ่ และอาสาสมัครหญิงส่วนมากจะมาจากบุคคลที่ไม่อยู่ในภาคแรงงาน ผู้คนส่วนใหญ่จะอาสาที่เป็นอาสาสมัครมีภูมิลำเนาอยู่นอกเมืองหลวง หรือในมุมมองด้านวัฒนธรรม เหตุผลที่ทำให้คนเป็นอาสาสมัครลำดับแรกนั้นมาจากความต้องการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม รองลงมาคือความพึงพอใจส่วนตัว หลังจากนั้นจึงเป็นความต้องการพัฒนาตน สัมพันธ์กับผู้อื่น ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1 สาเหตุในการเป็นอาสาสมัครในประเทศไทยออสเตรเลีย

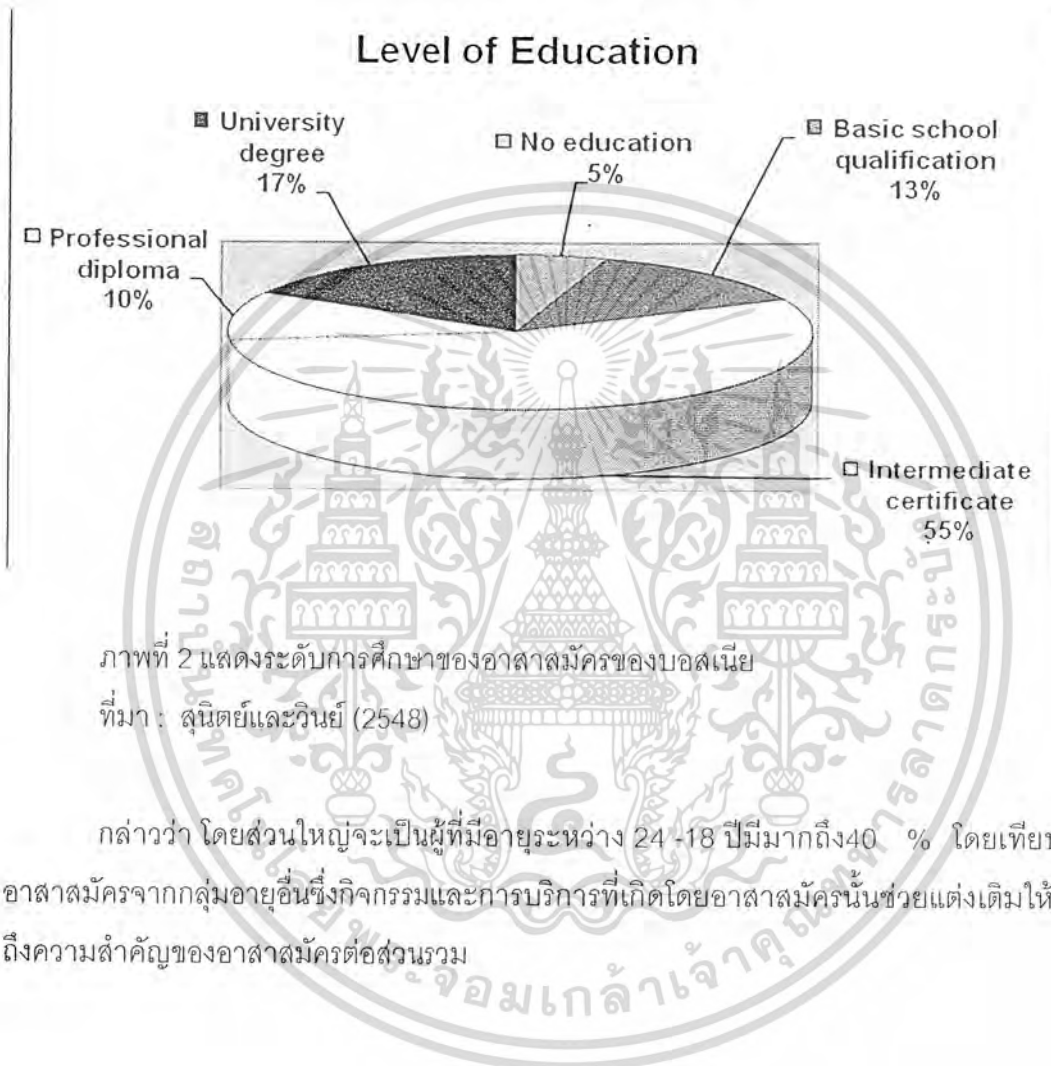
ที่มา : สุนิตย์และวินัย (2548)

สุนิตย์และวินัย (2548) ยังกล่าวว่า ในประเทศบอสเนีย ซึ่งได้ผ่านสงครามเป็นเวลากว่า 5 ปี และจบลงด้วยสนธิสัญญาเสรีภาพเดย์ตันในปี พ.ศ. 2538 ทำให้ ชาวบอสเนียกว่า 3 แสนคนอพยพไปอาศัยต่างประเทศ กว่า 8 แสนคนไม่มีที่อยู่ จากประชากรทั้งประเทศ 2 ล้านคนในปี พ.ศ. 2543 ผลกระทบทางสงครามรวมไปถึงการฟื้นฟูสาธารณูปโภคต่างๆจนในปี พ.ศ. 2545 UNDP ได้วิเคราะห์ถึงปัจจัยหลักแห่งความยากคนอื่นประกอบไปด้วย ปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจในช่วงเปลี่ยน ผลแห่งสงครามและที่กำลังดำรงอยู่เป็นหย่อม และการจัดการทางเศรษฐกิจต่ำกว่าความคาดหวังเนื่องจากความชะงักงันทางการเมืองหลังสัญญาเดย์ตัน สิ่งเหล่านี้เป็นแรงขับเคลื่อนทำให้ผู้คนมาเป็นอาสาสมัครเป็นจำนวนมาก ในสภาวะฉุกเฉินแบบนี้อาสาสมัครเป็นเสมือนแกนกลางที่คอยบูรณาการการพัฒนาของชุมชน โดยประวัติศาสตร์อาสาสมัครในบอสเนียและเฮอเซโกวเนีย นั้นเริ่มจากเป็นไปเพื่อศาสนาคริสต์ เป็นการรับใช้พระเจ้า ไปเป็นช่วง สังคมนิยมหลังสงครามโลกที่สองและชาตินิยม จะพบได้ว่ากระแสอาสาสมัครแปรผันตรงกันกระแสชาตินิยม ในขณะที่แปรผกผันกับระบบสังคมนิยม เพราะไม่ได้เปิดพื้นที่ให้ปัจเจกชนได้ตัดสินใจตามเจตจำนงเสรีของตน ซึ่งช่วงปัจจุบันนั้นมีกระแสอาสาสมัครที่เพิ่มขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก โดยจากงานวิจัยอาสาสมัครในปี 2545 ของประเทศบอสเนียและเฮอเซโกวเนีย มีอัตราส่วนชายและหญิงที่มาเป็นอาสาสมัครใกล้เคียงกันโดยอาสาสมัครกว่า 35.30 % มีระยะเวลาอาสาเฉลี่ยสูงสุดมากกว่า 1 ปี 11.8 % อาสาเป็นเวลากว่า 6 เดือน และ 13.4 % อาสาในระยะเวลา 6-2 วัน

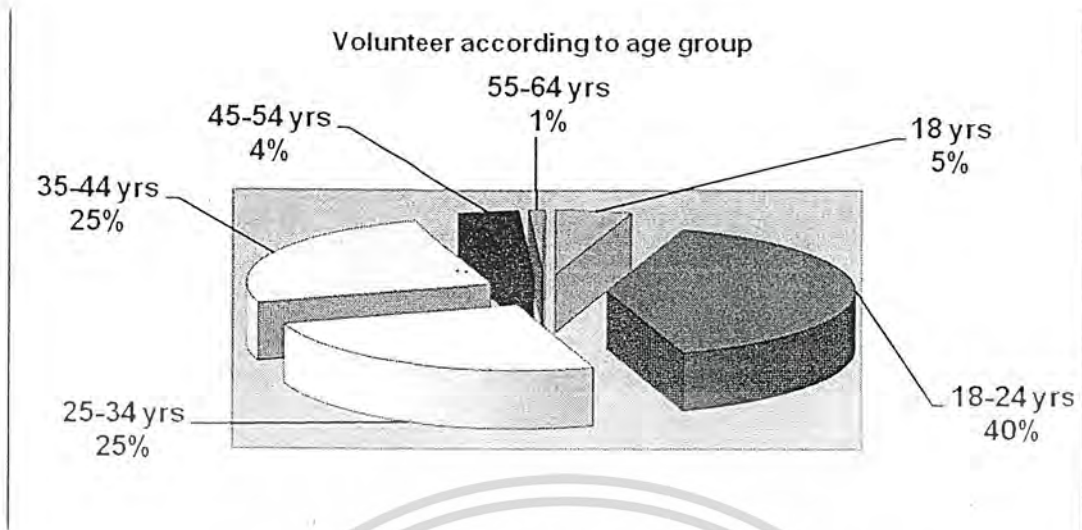
สุนิตย์และวินัย (2548) กล่าวว่าระดับการศึกษาก็เป็นปัจจัยในการตัดสินใจ เป็นอาสาสมัครเช่นกัน กว่า 80 % ของอาสาสมัครได้รับการศึกษาขั้นมัธยม อาสาสมัครส่วนใหญ่เป็นผู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ได้รับการศึกษาชั้นมัธยมปลายหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ รองลงมาด้วยผู้ที่มีวุฒิปริญญาตรี และตามมาด้วยผู้ที่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยซึ่งมีความรู้ความสามารถที่ดีพร้อมซึ่งสามารถบำเพ็ญประโยชน์ให้ชุมชนได้มากที่สุดกลับเลือกที่จะใช้ไปในโอกาสในการทำงานมีรายได้เป็นหลัก

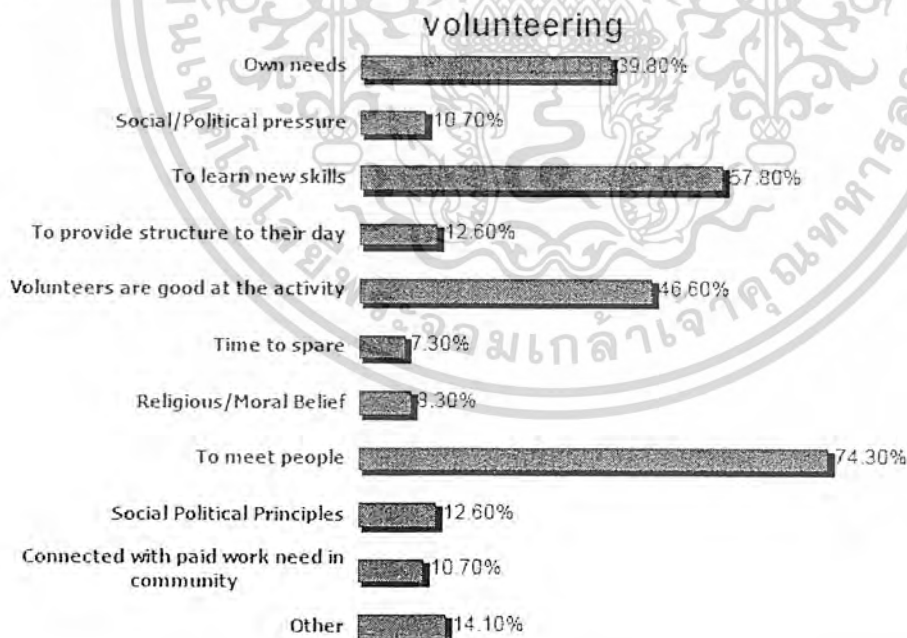
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3 แสดงกลุ่มอายุของอาสาสมัครของบอสเนีย

ที่มา : สุนิตย์และวินัย (2548)

เนื่องด้วยกลุ่มอาสาสมัครส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยรุ่นที่ต้องการใช้ทักษะความรู้ความสามารถที่มีอยู่ และวัยรุ่นบอสเนียและเฮอร์เซโกวีนียังไม่มีทางเลือกมากนักในการใช้เวลาว่าง งานอาสาสมัครจึงเป็นทางเลือกแรกของวัยรุ่น

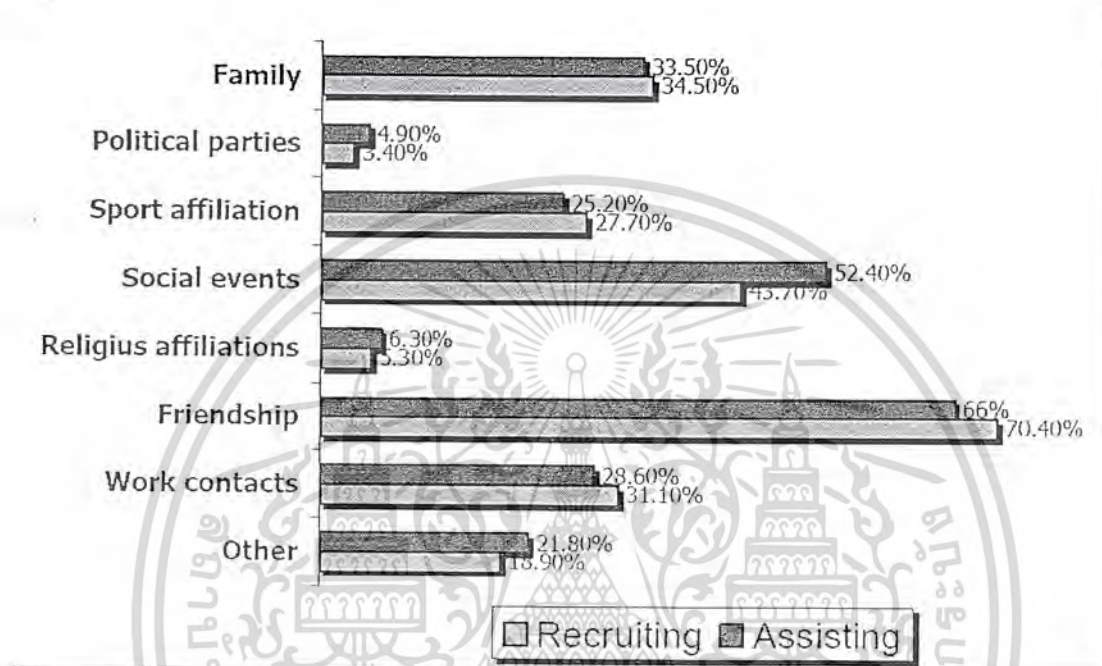

ภาพที่ 4 แสดงทัศนคติของการเป็นอาสาสมัครของบอสเนีย

ที่มา : สุนิตย์และวินัย (2548)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทัศนคติของการเป็นอาสาสมัครพบว่า ต้องการพบปะรู้จักคนที่มีความเกี่ยวพันร่วมกันใน ด้านงานอาสาสมัครเป็นหลักและรองลงมาเป็นการต้องการเรียนรู้ทักษะใหม่ตามมาด้วย ความ ต้องการส่วนตนซึ่งจากงานวิจัยพบว่ากลุ่มทางสังคมคอยสนับสนุนงานอาสาสมัครหลักๆคือ กลุ่ม เพื่อน กลุ่มงานรณรงค์ทางสังคม และครอบครัว มีการรณรงค์และสนับสนุนอาสาสมัครประสพผล ที่สุด

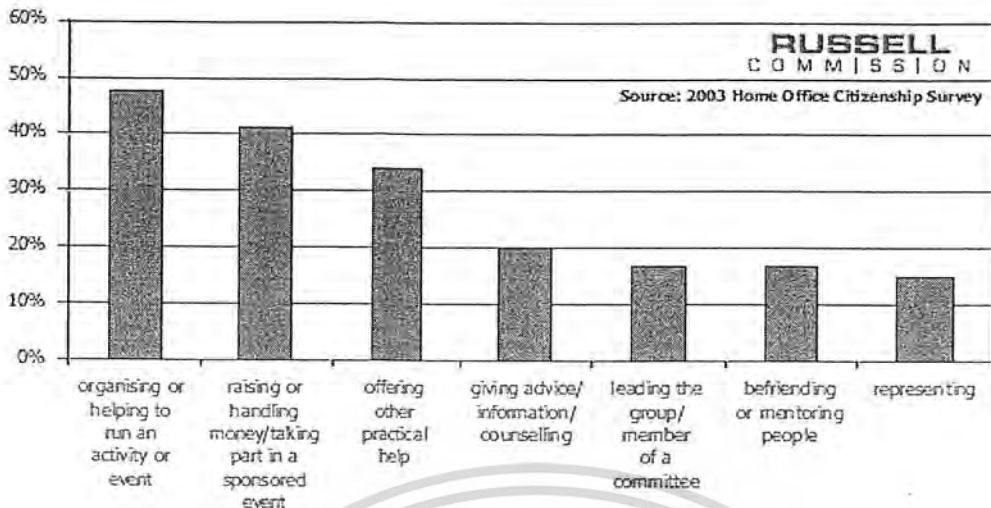

ภาพที่ 5 กลุ่มสังคมที่คอยช่วยสนับสนุนอาสาสมัคร

ที่มา : สุนิตย์และวินัย (2548)

สุนิตย์และวินัย (2548) กล่าวว่า จากสัญญาบัตรรัสเซล (Russell Commission) ได้เสนอ ร่างนโยบายเยาวชนเพื่อการมีส่วนร่วมในสังคมปี พ.ศ. 2548 ในอังกฤษนั้นได้มีการทำวิจัยไปที่การ รณรงค์งานอาสาสมัครโดยเยาวชนเพื่อเยาวชน ซึ่งจำนวนเยาวชนอังกฤษในปี พ.ศ. 2544 ที่มีอายุ ระหว่าง 16 ถึง 25 ปีมีมากกว่า 7 ล้านคน กว่า 41 % จากจำนวนนั้นได้มีการอาสาสมัครในองค์กร ต่างๆอย่างน้อย 1 ครั้งในรอบ 12 เดือนภายใน พ.ศ 2546 มีเยาวชนเป็นอาสาสมัคร ประมาณ 2.8 ล้านคนต่อปี ได้ทำพบว่างานส่วนใหญ่เป็นการช่วยจัดกิจกรรม อีเวนต์ต่างๆ รองลงมาเป็นการช่วย ระดมทุนให้งานและองค์กร ตามมาด้วยการเหลืองานพื้นฐานต่างๆ ในอังกฤษนั้นได้มีการทำให้ บัตรประจำตัวให้อาสาสมัครเพื่อใช้เป็นส่วนลดในการใช้บริการและสาธารณูปโภคของรัฐและ เอกชนที่ร่วมมือมีการสะสมแต้มเวลาในการเป็นอาสาสมัครเพื่อแลกกับของรางวัลเป็นการรณรงค์ อาสาสมัครอีกวิธีหนึ่งโดยเน้นไปที่เยาวชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6 แสดงกิจกรรมอาสาสมัครของเด็กอายุ 16-24 ปี ของอังกฤษ
ที่มา : สุนิตย์และวินัย (2548)

สุนิตย์และวินัย (2548) กล่าวว่า ช่วงหลังการก่อเหตุวินาศกรรม World Trade Center ทำให้ชาวมุสลิมโดนแปลกแยกทางสังคม มีปัญหาทางจิตใจต่างๆทำให้มีจิตเสวนาโดยกลุ่มเยาวชนมุสลิมถึงปัญหาดังคมที่รุนแรงขึ้นในกลุ่มมุสลิมรุ่นใหม่ จนได้มีการร่วมกันจัดตั้งศูนย์ปรึกษาเยาวชนมุสลิม (The Muslim Youth Helpline) ในเดือนธันวาคม 2545 โดยเลือกเอาอาสาสมัครเยาวชนมุสลิมที่มีความสามารถเป็นที่ปรึกษาแนะนำและพร้อมที่จะเป็นเพื่อนกับเยาวชนชาวมุสลิมที่มีปัญหาผ่านทางโทรศัพท์ ในเดือนกันยายน 2544 ทางศูนย์ได้มีการขยายเวลาดำเนินการและเปิดให้ทุกคนได้เข้าถึงบริการนี้โดยไม่เสียค่าโทรศัพท์

คุณค่าของอาสาสมัครต่อตัวอาสาสมัครนั้นมีการเพิ่มมูลค่าตามเวลา ประสบการณ์และสถานที่อาสา ได้สร้างให้เกิดความผูกพันการมีส่วนร่วมต่อชุมชนซึ่งคือบ่อเกิดคุณค่าความเป็นชาติ อาสาสมัครที่ผ่านประสบการณ์ลำบากร่วมกันเช่น โศกนาฏกรรมสึนามิร่วมกันมีแนวโน้มที่เห็นคุณค่าการช่วยเหลือผู้อื่นมากขึ้น อาสาสมัครได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับบนความแตกต่างหลากหลายวัฒนธรรม เชื้อชาติ โดยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับผู้ที่อาสาสมัครได้ช่วยเหลือรวมไปถึงชุมชน อาสาสมัครยังได้คุณค่าทางจิตใจในการช่วยเหลือผู้อื่นเป็นการขับเคลื่อนคุณค่าแห่งการให้ที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคนให้แสดงออกมาเป็นรูปธรรม เพราะคุณค่าที่ได้จากการช่วยเหลือซึ่งกันและกันก็จะกลับมาสู่การเห็นคุณค่าในตัวเองมากขึ้น จะเป็นการพัฒนาจิตวิวัฒน์ ให้สามารถเข้าถึงความหมายของการดำรงอยู่ในสังคม ความหมายของชีวิตในตัวบุคคลมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประโยชน์ของงานอาสาสมัครต่อองค์กรพัฒนาเอกชน

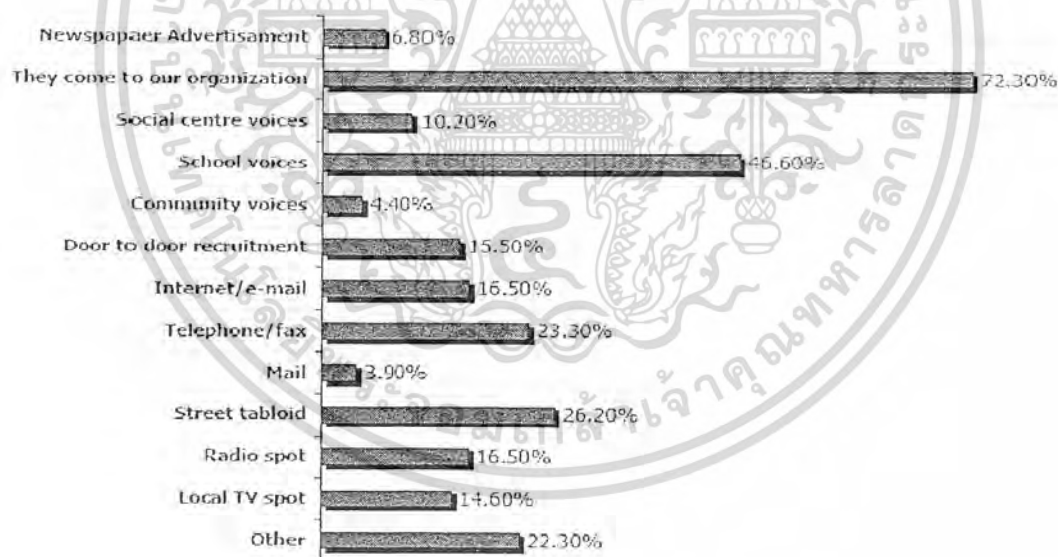
สุนิตย์และวินัย (2548) กล่าวว่า อาสาสมัครเป็นเหมือนภาพลักษณ์ขององค์กรพัฒนาเอกชน การที่คนทั่วไปจะรู้หรือมีทัศนคติต่อองค์กรพัฒนาเอกชนนั้น การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครต่อกิจกรรมต่างๆ ในสังคมจะเป็นตัวเสริมภาพลักษณ์ความเข้าใจที่ดีต่อองค์กรพัฒนาเอกชนนั้น อาสาสมัครช่วยพัฒนาศักยภาพขององค์กรการรับอาสาสมัครทำให้องค์กรได้เรียนรู้สิ่งใหม่ทั้งในแง่มุมมองข่าวสารที่ต่าง ไปจนถึงการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ก่อให้เกิดการพัฒนาสิ่งใหม่ขึ้นแก่องค์กร เช่น องค์กร Rural Innovation Network ใน Chennai ประเทศอินเดีย ได้อาสาสมัครเป็นนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยเยล มาช่วยในการคิดการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์เป็นให้เกิดการทำตลาดสินค้านวัตกรรมชาวบ้าน ทำให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ที่มีคุณค่ามาช่วยพัฒนาระบบรากหญ้า ให้มีการคิดเป็นธุรกิจเพื่อสังคมมากขึ้น ซึ่งเหล่านี้เป็นการช่วยเหลือโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายที่ปรึกษาบริษัทเอกชนทั่วไป **องค์กรพัฒนาเอกชนควรเปลี่ยนความคิดที่จะเอาอาสาสมัครมาทำงานทดแทนงานจ้าง โดยให้อาสาสมัครทำในงานที่ไม่สามารถจ้างบุคคลทั่วไปมาทำได้เพราะอาสาสมัครเหล่านี้จะเพิ่มมูลค่าให้กับองค์กรพัฒนาเอกชนอย่างมาก** แต่ก็ได้ไม่ได้หมายความว่าอาสาสมัครที่ทำงานพื้นฐานไม่มีความหมาย เพียงแต่เป็นทางเลือกที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามจากการพูดคุยกับองค์กรพัฒนาเอกชนเป็นส่วนใหญ่ซึ่งสวนทางกับความคิดที่ว่า การเปิดรับให้คนมาเป็นอาสาสมัครมากขึ้นเป็นทางเดียวที่จะรณรงค์ให้คนมาเป็นอาสาสมัครเพิ่มมากขึ้น เพราะว่าถ้าองค์กรไม่มีความสามารถในการรับรองอาสาสมัครได้จริงกลับทำให้อาสาสมัครที่สมัครเข้ามาไม่ตรงตามที่คาดหวังไว้ทั้งต่อตนเองและต่อองค์กรอาสาสมัครเป็นเหมือนภาพลักษณ์ขององค์กรเอกชน

สุนิตย์และวินัย (2548) กล่าวว่า จากงานวิจัยจากองค์กรพัฒนาเอกชนในอังกฤษ เนเธอร์แลนด์และเดนมาร์กที่ศึกษาต้นทุนอาสาสมัครเป็นมูลค่าเทียบกับอัตราค่าจ้างทั่วไปต่อเวลาของอาสาสมัคร พบว่า ใน 1.57 ดอลลาร์ ที่ลงทุนในอาสาสมัครไปนั้น องค์กรจะได้มูลค่ากลับมาอยู่ที่ระหว่าง 22.04-2.05 ดอลลาร์ หน่วยลงทุนภาครัฐและเอกชน(public/private ventures, PPV) ในการศึกษาการทำตลาดอาสาสมัครให้ได้มูลค่าสูงสุด ได้ประเมินค่าใช้จ่ายที่ลงทุนในกิจกรรมอาสาสมัครต่อคนอยู่ที่ 300 ดอลลาร์ต่อคนต่อปี โดยรวมตั้งแต่การรับสมัคร คัดเลือกฝึกอบรมไปถึงเรียนรู้กระบวนการจัดการทั่วไปยังมีอีกงานวิจัย *Making A Difference: An Impact Study of Big Brothers Big Sisters* ได้ประเมินไว้ถึง 1000 ดอลลาร์ต่อคนต่อปี โดยงานวิจัยชิ้นนี้ได้ประเมินรวมไปถึงการลงทุนในการนำอาสาสมัครไปทำงานในพื้นที่ต่างๆตามความเหมาะสม การสนับสนุนการสื่อสารอย่างต่อเนื่องระหว่างอาสาสมัครกับผู้มีส่วนร่วมในพื้นที่บ่อยครั้งให้องค์กรในพื้นที่ไม่ต้องการอาสาสมัครที่มากขึ้นตามต้นทุนที่สูงขึ้นตาม อย่างไรก็ตาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พบว่าความท้าทายในการคิดต้นทุนของอาสาสมัครในมูลค่าด้านปริมาณของงานวิจัยทั้ง 2 ชั้น สามารถที่จะกล่าวได้ว่า **อาสาสมัครนั้นไม่ฟรี**

ส่วนวิธีที่อาสาสมัครจะได้เข้ามาทำงานอาสาสมัครนั้นในบอสนี้นั้นจะมาจาก การที่อาสาสมัครเดินเข้ามาที่องค์กรที่ต้องการรับอาสาเป็นส่วนใหญ่ ตามมาด้วยการประชาสัมพันธ์อาสาสมัครผ่านเครือข่ายโรงเรียนต่างๆพบว่า อาสาสมัครจากโรงเรียนมัธยมปลายสร้างความมั่นคงให้กับองค์กรพัฒนาเอกชน เพราะอาสาสมัครใช้เวลาอยู่กับองค์กรกลางมากกว่าข้างอาสาสมัครประเภทอื่น และอาสาสมัครยังช่วยเป็นกระบอกเสียงชุมชน ช่วยสะท้อนถึงความต้องการของชุมชน ผ่านการประชาสัมพันธ์ปากต่อปาก (Word of Mouth) ซึ่งเป็นการตลาดที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ในยุคปัจจุบันและอนาคตที่อินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้การประชาสัมพันธ์แบบนี้ยังมีประสิทธิภาพเป็นพหุคูณ สามารถเรียกได้ว่าอาสาสมัครปัจจุบันมีเครื่องมือในการสื่อสารไปสู่มวลชนอยู่ในกำมือ (Tool of Mass communication) ผ่านเครือข่ายเหมือน เว็บไซต์ อีเมลล์ เว็บบล็อก เป็นต้น และในบอสนี้นี้กลุ่มทางสังคมหลักที่ผลต่อการตัดสินใจในการเป็นอาสาสมัครคือเพื่อน กลุ่มการจัดงานชุมนุมออนไลน์และครอบครัว

ภาพที่ 7 แสดงกิจกรรมอาสาสมัครของเด็กอายุ 16-24 ปี

ที่มา : สุนิตย์และวินัย (2548)

สุนิตย์และวินัย (2548) กล่าวว่า องค์กรพัฒนาเอกชนพบว่าช่วงเวลาที่ตีที่สุดในการสรรหาคัดเลือกอาสาสมัครนั้นมาจากช่วงเวลาอบรมทำความเข้าใจงานอาสาสมัคร เพราะตัวอาสาสมัคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เองจะให้เห็นภาพมีความรู้มากขึ้นในสิ่งที่ตัวเองจะทำ ในขณะที่องค์กรก็ให้เห็นความสามารถที่ทัศนคติของอาสาสมัคร โดยการอบรมที่ประสิทธิภาพที่สุดนั้นจะเป็นในด้าน บุคคลต่อบุคคล แต่ในแง่การอบรมกลุ่มก็จะมีข้อดีในการสนับสนุนการทำงานเป็นทีม อาสาสมัครได้รู้จักกันมากขึ้น ในขณะที่ความถนัดเฉพาะทางอาจไม่เท่าแบบคนเดียว จึงต้องขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของงานที่ได้รับมอบหมาย และองค์กรพัฒนาเอกชนในอังกฤษไม่นิยมและปฏิเสธที่จะสนับสนุนงานอาสาสมัครระยะสั้นแต่เป็นกลุ่มใหญ่จากทางโรงเรียนและสถาบันการศึกษาเนื่องจากเห็นว่าไม่ยั่งยืน เพราะทำงานส่วนใหญ่จะไม่เสร็จในระยะสั้น

ซึ่งทั้งหมดนี้ก่อกระแสในความสนใจของมูลทางเศรษฐกิจในภาคประชาสังคม ในช่วงเวลาที่ผ่านมา ถึงกระนั้นก็ตามข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคมของภาคนี้ยังไม่ชัดเจนและมีการจัดเก็บอย่างไม่เป็นระบบ โดยเฉพาะงานอาสาสมัครนั้นซึ่งถือได้ว่าเป็นแรงขับเคลื่อนหลักในภาคนี้ทำให้เกิดคำถามต่อมาว่า องค์กรพัฒนาเอกชนเป็นองค์กรหลักในการจัดการสภาวะฉุกเฉิน หรือมีส่วนกระตุ้นเศรษฐกิจและสังคมแค่ไหน องค์กรพัฒนาเอกชนเป็นผู้แบกภาระในช่วงว่างของบริการระบบสาธารณสุขโลกที่รัฐไม่ครอบคลุมหรือว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมภาคประชาชน และการมีส่วนร่วมในสภาวะแวดล้อมระดับโลกกับองค์กรระหว่างประเทศจะนำภาคประชาสังคมไปสู่ การเป็นภาคประชาสังคมโลกหรือไม่ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องหาคำตอบผ่านการพัฒนางานอาสาสมัครต่อไป

กฎหมายกับงานด้านอาสาสมัคร

สุนิตย์และวินัย (2548) กล่าวว่างานอาสาสมัครเอง นั้นก็เช่นเดียวกับงานอื่นๆ ที่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย กฎหมายนั้นเป็นสิ่งที่สร้างบริบทในการทำงานอาสาสมัคร กฎหมายนั้นสามารถอำนวยความสะดวก และยังสามารถควบคุมการทำงานอาสาสมัครดังนั้นกฎหมายนั้นก็ไม่เพียงจะช่วยสนับสนุนงานอาสาสมัครได้ แต่สามารถขัดขวางงานอาสาสมัครได้ในเวลาเดียวกัน เพราะในตอนนี้จะทำการพูดถึงแง่มุมของกฎหมายที่มีผลต่องานอาสาสมัคร จากข้อเสนอแนะการพัฒนา ระบบกฎหมาย เพื่อสนับสนุนอาสาสมัครจากโครงการความร่วมมือระหว่างสภาภาคนานาชาติ สหพันธ์รัฐสภาระหว่างประเทศและองค์กรอาสาสมัครสหประชาชาติ

โดยเป็นที่ยอมรับกันอย่างเป็นสากลในบรรดาอารยะประเทศ ถึงสิทธิเสรีภาพพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งสิ่งเหล่านั้นเป็นสิ่งที่ทำการส่งเสริมงานอาสาสมัครมาโดยพื้นฐานอยู่แล้ว แต่สิ่งที่กฎหมายต้องช่วยป้องกันก็ เช่น การใช้คำว่าอาสาสมัครอย่างผิดๆ กับกับงานที่ถูกบังคับให้ทำอย่างผิดกฎหมาย เป็นต้น

สำหรับกฎหมายระหว่างประเทศนั้น เป็นประเด็นของงานอาสาสมัครที่ต้องออกไปทำงานในต่างถิ่น ซึ่งถ้าไม่มีกฎหมายระหว่างประเทศไว้รองรับสถานะของบรรดาอาสาสมัครแล้วสถานะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของอาสาสมัครในต่างแดนนั้นก็จะเป็นสถานะที่ไม่ชัดเจนทำให้ไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ ซึ่งตรงนี้กฎหมายระหว่างประเทศนั้นสมควรที่จะทำการรับรองสถานะของอาสาสมัคร และ ทำการเอื้ออำนวยในการทำงานของอาสาสมัครที่ไปทำงานในต่างแดน

เช่นเดียวกันกับกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายแรงงานนั้นควรจะทำกรรับรองสถานะของอาสาสมัครให้ชัดเจน ต้องทำการพิจารณาสถานะอาสาสมัครเป็นกรณีพิเศษให้ต่างจากลูกจ้างทั่วไป ไม่ให้อาสาสมัครนั้นต้องตกอยู่ภายใต้กฎของค่าแรงขั้นต่ำ เช่นเดียว กับสถานะของลูกจ้างทั่วไป เป็นต้น และในขณะเดียวกันก็ต้องให้อาสาสมัครนั้นได้รับการคุ้มครองเช่นเดียวกับลูกจ้างด้วย เช่น สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ถูกต้องสุขลักษณะและปลอดภัย เป็นต้น

กฎหมายภาษีนั้นบางครั้งก็ทำการขีดขวางงานอาสาสมัคร เช่น การตัดผลประโยชน์สารพัดของบรรดาผู้ทำงานอาสาสมัคร ทั้งที่สิ่งที่จะต้องเป็นนั้นเป็นสิ่งตรงข้าม เพราะข้ามกฎหมายภาษีนั้นควรจะเป็นไปในทางที่สนับสนุนงานอาสาสมัคร เช่น ลดหย่อนภาษีให้กับผู้ทำงานอาสาสมัคร รวมทั้งแรงจูงใจทางภาษีอื่นๆ ที่จะเอื้อให้คนทำงานอาสาสมัครเช่น การละเว้นหรือลดหย่อนภาษีให้แก่องค์กรที่ให้ อาสาสมัคร เป็นต้น

กฎหมายประกันสังคมนั้นก็เช่นเดียวกับกฎหมายภาษี คือไม่ควรจะตัดผลประโยชน์ประกันสังคมแก่ผู้ทำงานอาสาสมัคร อีกทั้งไม่ควรจะบีบให้ผู้ที่ทำงานอาสาสมัครนั้น ต้องจ่ายเงินประกันสังคมอีกด้วย ในทางตรงข้ามควรกฎหมายนั้นควรจะทำกรขยายผลประโยชน์ของประกันสังคมไปให้ถึงบรรดาอาสาสมัครอีกด้วย

กฎหมายคนเข้าเมืองนั้น ควรจะเป็นไปในแนวทางที่จะเอื้อประโยชน์ให้อาสาสมัครนั้นสามารถเข้ามาทำงานในประเทศได้โดยง่ายและ โดยสะดวก ควรมีการออกวีซ่าชนิดพิเศษให้กับอาสาสมัคร เพราะ มีอาสาสมัครมากมายที่ได้เข้าชานักศึกษา หรือ วีซ่าธุรกิจ และ ประสบกับสภาวะวีซ่าหมดก่อนจะเสร็จสิ้นภารกิจ ดังนั้น การรับรองสถานะและ ภารกิจของอาสาสมัครนั้นจึงสำคัญยิ่งสำหรับอาสาสมัครที่จะต้องไปทำงานต่างประเทศและชาวต่างชาติที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครในประเทศ

การรับรองสถานะขององค์กรไม่แสวงกำไร และองค์กรการกุศลนั้น เป็นสิ่งที่มีผลมากกับงานอาสาสมัครโดยอ้อม เพราะ องค์กรเหล่านี้เป็นองค์กรที่ใช้อาสาสมัครเป็นจำนวนมาก เป็นต้นสังกัดใหญ่ของอาสาสมัคร การรับรองสถานะขององค์กรเหล่านี้ว่าอยู่นอก รัฐ และ ตลาด ไม่ใช่ องค์กรของรัฐ หรือ องค์กรธุรกิจ ในทางกฎหมายจะทำให้องค์กรเหล่านี้ได้รับการอำนวยความสะดวกได้มากขึ้น นอกจากนี้กฎหมายยังสามารถสนับสนุนองค์กรพวกนี้ได้ด้วยมาตรการทางภาษีอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้แล้วสิ่งที่ต้องทำการพิจารณาสำหรับกฎหมายที่จะช่วยส่งเสริมงานอาสาสมัคร นั้น ยังต้องขึ้นอยู่กับบริบททางสังคมแต่ละสังคมอีกไม่มีสูตรอันตายตัวอย่างได้เพราะความเป็นอาสาสมัครนั้นเป็นสิ่งที่มีความแตกต่างกันในแต่ละสังคมได้ ดังนั้นทำการรับรองสถานะของอาสาสมัครนั้นโดยผ่านทางกฎหมาย และ เรื่องอื่นๆ นอกจากจะต้องคำนึงถึงหลักการโดยทั่วไป ดังที่กล่าวมาแล้วยังต้องคำนึงถึงบริบทของสังคมด้วย ซึ่งการที่จะปฏิรูปกฎหมายให้สอดคล้องและเอื้ออำนวยกับงานอาสาสมัครนั้น จำต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายต่อหลายฝ่าย ตั้งแต่ผู้ออกกฎหมายที่จะอำนวยความสะดวกในการปฏิรูปกฎหมาย องค์กรต้นสังกัดของอาสาสมัครที่จะต้องช่วยแนะนำถึงข้อเสนอในทางกฎหมายเพื่อประโยชน์ในงานอาสาสมัครของตน ไปจนถึงอาสาสมัครที่จะต้องตระหนักถึงบทบาทของตน ทั้งนี้ทั้งนั้นก็เพื่อให้ทุกฝ่ายได้ร่วมมือกันเพื่อประสิทธิภาพที่สูงที่สุดของงานอาสาสมัคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พิมล (2545) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานอาสาสมัครชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงาน เพื่อเด็กพิการในประเทศไทย กรณีศึกษา: สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนทางสมองและปัญญาปากเกร็ด (บ้านเพ็ญฟ้า) เป็นการศึกษาในเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานอาสาสมัครชาวต่างชาติที่ทำงานในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนและปัญญา มีความเหมาะสม โดยผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้อาสาสมัครบริหารจัดการองค์กรของตนเองภายใต้กฎระเบียบของสถานสงเคราะห์ และ ยังสนับสนุนการดำเนินงานที่เหมาะสมของอาสาสมัคร แต่มีข้อเสนอแนะในการควรเปิดโอกาสให้อาสาสมัครได้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกิจกรรมของสถานสงเคราะห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปกรณ์และวิธีการ ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง "ทัศนคติของอาสาสมัครชาวต่างชาติที่ทำงานในโครงการคืนชนนีสู่ป่าในประเทศไทย"เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมุ่งศึกษาถึงทัศนคติของอาสาสมัครชาวต่างชาติที่ปฏิบัติงานในประเทศไทย ซึ่งระเบียบวิธีการศึกษา ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีการและขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การประมวลผล การนำเสนอ และการวิเคราะห์ผล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่บริหารองค์กรโครงการคืนชนนีสู่ป่า อันเกี่ยวข้องกับอาสาสมัครในโครงการ ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิที่ประสานงานกับอาสาสมัคร

กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มของอาสาสมัครชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานในโครงการคืนชนนีสู่ป่าซึ่งมาจากหลายประเทศ โดยอาสาสมัครเหล่านี้ล้วนปฏิบัติงานภายในโครงการคืนชนนีสู่ป่าทุกคน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาจากเอกสาร(Documentary Study)โดยการศึกษาค้นคว้าจากตำรา บทความ นิตยสาร วารสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผลงานวิจัยและเอกสารต่างๆจากในประเทศและต่างประเทศ เพื่อประกอบการศึกษาวิจัยครั้งนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม (Participant Observation) ตลอดระยะเวลาการศึกษาและร่วมงานกัน
3. การสัมภาษณ์ (Interview) สำหรับประชากรทั้งสองกลุ่ม คือ บุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์กรโครงการคืนชนนีสู่ป่า ได้แก่ กลุ่มแรกคือผู้ทรงคุณวุฒิ เจ้าหน้าที่โครงการคืนชนนีสู่ป่า เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานนั้นๆ กลุ่มที่สอง คือ อาสาสมัครชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานเพื่อโครงการคืนชนนีสู่ป่า
4. การสัมภาษณ์แบบกลุ่มหยั่งลึก (Focus Group View) กับกลุ่มประชากรอาสาสมัครชาวต่างชาติในโครงการคืนชนนีสู่ป่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แนวคำถามปลายเปิดมีโครงสร้างและเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ สำหรับอาสาสมัครชาวต่างชาติ และเจ้าหน้าที่ในองค์กร
2. เครื่องบันทึกเสียง ใช้ในการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์
3. สมุดบันทึกใช้ในการจดบันทึกข้อมูล

วิธีการและขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของงานวิจัยเชิงคุณภาพนั้น ผู้ศึกษาใช้วิธีสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) โดยผู้ศึกษายึดหลักพื้นฐานของงานวิจัยเชิงคุณภาพที่เริ่มต้นด้วยการสร้างความใกล้ชิดกับกลุ่มตัวอย่าง และเข้าร่วมกิจกรรมจนได้รับความไว้วางใจ และพยายามทำความเข้าใจมุมมองของกลุ่มตัวอย่าง โดยสังเกตถึงวิธีการทำงานของอาสาสมัคร ที่ศรัทธาและแรงจูงใจ ในส่วนการสัมภาษณ์กลุ่มของเจ้าหน้าที่ ได้สนทนาและถ้อยคำได้ถูกบันทึกลงเครื่องบันทึกเสียง

การประมวลผล การนำเสนอ และการวิเคราะห์ผล

หลังจากที่ได้ศึกษาได้เก็บข้อมูลแล้ว จะนำข้อมูลทั้งหมดมาจำแนกออกเป็นประเด็นต่างๆ อย่างเป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกในการวิเคราะห์และเรียบเรียงทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและตรงกับกรอบแนวความคิดที่ตั้งไว้

สำหรับการตีความด้วยภาษาและวัฒนธรรมของอาสาสมัครต่างชาตินั้น ผู้ศึกษาต้องใช้วิธีการศึกษาด้วยตนเองเป็นภาษาอังกฤษ และเมื่อมีข้อสงสัยก็สามารถถามซ้ำได้ทั้งนี้เนื่องจากผู้ศึกษาร่วมงานอยู่กับอาสาสมัครชาวต่างชาตินี้ตลอด

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง "ทัศนคติของอาสาสมัครชาวต่างชาติที่ทำงานในโครงการคืนชนนีสู่ป่าในประเทศไทย" ใช้วิธีการสัมภาษณ์ร่วมกับการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมกับกลุ่มประชากร 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารระดับสูงและระดับกลางตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานอาสาสมัครชาวต่างชาติที่มาทำงานเพื่อโครงการคืนชนนีสู่ป่าในประเทศไทยจำนวน 10 คน ส่วนกลุ่มที่สอง ได้แก่ อาสาสมัครชาวต่างชาติที่มาทำงานเพื่อโครงการคืนชนนีสู่ป่าในประเทศไทยจาก 2 กลุ่ม จำนวน 17 คน ผลการศึกษาที่ได้เสนอเป็น 3 ส่วน โดยแต่ละส่วนแยกตามลักษณะของข้อมูล พร้อมอภิปราย ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากร

- 1.1 กลุ่มผู้บริหาร
- 1.2 กลุ่มอาสาสมัครชาวต่างชาติ

ส่วนที่ 2 อาสาสมัครชาวต่างชาติ

- 2.1 ทัศนคติในการเข้ามาทำงานเป็นอาสาสมัครในโครงการคืนชนนีสู่ป่า
- 2.2 การปฏิบัติงานของอาสาสมัครชาวต่างชาติในโครงการคืนชนนีสู่ป่า

ส่วนที่ 3 ลักษณะของคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาสาสมัครโครงการคืนชนนีสู่ป่าต้องการ

- 3.1 ความคิดเห็นของลักษณะของคุณสมบัติของอาสาสมัครชาวต่างชาติที่ผู้บริหารต้องการ
- 3.2 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมต่อคุณลักษณะการเป็นอาสาสมัครในโครงการคืนชนนีสู่ป่าของอาสาสมัครชาวต่างชาติเอง

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครชาวต่างชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากร

ผลการศึกษาในเรื่องข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาสาสมัครชาวต่างชาติในโครงการคืนชะนีสู่ป่าในประเทศไทย ซึ่งสามารถแสดงได้ดังต่อไปนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร

ข้อมูลทั่วไปของประชากรจำนวนทั้งสิ้น 10 คน ซึ่งได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานอาสาสมัครชาวต่างชาติ ข้อมูลพื้นฐานอันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาการศึกษาและระดับหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับอาสาสมัครชาวต่างชาติ สำหรับด้านประสบการณ์ภูมิหลังในการทำงาน ได้แก่ ลักษณะของงานที่เคยทำและระยะเวลาในการทำงาน ผลการศึกษามีดังต่อไปนี้

เพศ

ประชากรที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานอาสาสมัครชาวต่างชาติที่มาทำงานเพื่อโครงการคืนชะนีสู่ป่าในประเทศไทย มีจำนวน 10 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้ชายซึ่งมีจำนวน 6 คน และเพศชายจำนวน 4 คน

อายุ

ประชากรมีอายุระหว่าง 25-40 ปี โดยแบ่งได้เป็น 3 ช่วง คือ ช่วงอายุระหว่าง 25-30 ปี มีจำนวน 3 คน ช่วงอายุระหว่าง 31-35 ปี มีจำนวน 5 คน และช่วงอายุ 36-40 ปี มีจำนวน 2 คน

ระดับการศึกษา

ประชากรมีการศึกษาระดับปริญญาตรีและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยกลุ่มประชากรที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีจำนวน 8 คน และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงมีจำนวน 2 คน

สาขาการศึกษา

ประชากรสำเร็จการศึกษาสูงสุดใน 4 สาขาวิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมสัตวแพทยศาสตร์ วิทยาการคอมพิวเตอร์ และธุรกิจ โดยประชากรที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมมีจำนวน 6 คน สัตวแพทยศาสตร์ มีจำนวน 2 คน วิทยาการคอมพิวเตอร์ 1 คน และธุรกิจ 1 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบ

ประชากรส่วนใหญ่มีตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบอยู่ในระดับผู้บริหารของโครงการ โดยเป็นผู้บริหารระดับสูงจำนวน 2 คน ระดับกลางจำนวน 7 คน และระดับล่างซึ่งเป็นผู้ประสานงานจำนวน 1 คน

ประสบการณ์ทำงาน

ประชากรทุกคนล้วนมีประสบการณ์การทำงานในด้านการงานเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีเพียง 2 คนที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานเลย

ระยะเวลาในการทำงาน

ประชากรมีระยะเวลาในการทำงานเกี่ยวกับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมระหว่าง 1 ปีจนถึง 12 ปี

1.2 ข้อมูลทั่วไปของอาสาสมัครชาวต่างชาติ

อาสาสมัครชาวต่างชาติที่ทำงานในโครงการคีนชะนีสุป่าในประเทศไทย และผู้ศึกษาที่ได้ทำการสัมภาษณ์ นั้นมีอยู่ด้วยกัน 2 กลุ่ม ดังนี้

1. องค์กรไอเอสวี (International Student Volunteers) จำนวน 12 คน
2. อาสาสมัครที่สมัครด้วยตัวเอง จำนวน 5 คน

สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์อย่างเจาะลึก ตลอดระยะเวลาที่ผู้ศึกษาได้ร่วมทำงานในองค์กรไอเอสวีซึ่งมีหน้าที่ในการทำกิจกรรมต่างๆที่ได้รับมอบหมาย การทำงานในโครงการทำให้ผู้ศึกษาได้มีโอกาสพบปะพูดคุยกับกลุ่มอาสาสมัครอีกกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ ข้อมูลที่ได้จึงมีลักษณะทั้งที่ไม่เป็นทางการและเป็นทางการ โดยจำนวนอาสาสมัครในแต่ละกลุ่มที่ผู้ศึกษาสัมภาษณ์ แบ่งได้ดังนี้

สำหรับรายละเอียดของอาสาสมัครชาวต่างชาติที่ผู้ศึกษาได้ร่วมเก็บข้อมูลนั้น สามารถแสดงแบ่งตามรายละเอียด ได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพศ

อาสาสมัครชาวต่างชาติทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนใหญ่จะเป็นผู้หญิง กล่าวคือ จำนวนอาสาสมัครทั้งหมด 17 คน เป็นเพศหญิง 12 คน และเป็นเพศชายเพียง 5 คน โดยอาสาสมัครที่เป็นเพศชายอยู่ในองค์กร 2 คน อยู่ในกลุ่มที่เป็นอาสาสมัครที่สมัครด้วยตัวเอง 3 คน ในขณะที่กลุ่มอาสาสมัครที่เป็นเพศหญิงที่อยู่ในองค์กรไอเอสวี มีจำนวน 10 คน อยู่ในกลุ่มที่เป็นอาสาสมัครที่สมัครด้วยตัวเอง 2 คน

อายุ

อายุของอาสาสมัครชาวต่างชาติล้วนแตกต่างกันไป คนที่มีอายุสูงสุด คือ 50 ปี ส่วนคนที่มีอายุต่ำสุด คือ 16 ปี โดยทั่วไปแล้ว อาสาสมัครส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 18-23 ปี โดยกลุ่มอาสาสมัครที่มีช่วงอายุหลากหลายมากที่สุด คือ องค์กรไอเอสวี ซึ่งมีอาสาสมัครอายุตั้งแต่ 16-50 ปี ส่วนกลุ่มที่เป็นอาสาสมัครที่สมัครด้วยตัวเอง นั้นจะมีช่วงอายุที่ไม่ต่างกันมากนัก คือ ระหว่าง 18-23 แต่มี 1 คน ที่มีอายุห่างจากกลุ่ม คือ 49 ปี

ภูมิลำเนา

อาสาสมัครชาวต่างชาติทั้งหมด 2 กลุ่มมาจาก 4 ประเทศ โดยกลุ่มองค์กรไอเอสวีทั้งหมดล้วนมาจากประเทศออสเตรเลีย ส่วนที่เป็นอาสาสมัครที่สมัครด้วยตัวเองมาจาก 4 ประเทศ ได้แก่ อเมริกา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สวีเดน

ภาษา

ภาษาที่อาสาสมัครชาวต่างชาติส่วนใหญ่ใช้เพื่อสื่อสารในโครงการ คือ ภาษาอังกฤษ เพราะเป็นคุณสมบัติเบื้องต้นที่โครงการได้กำหนดไว้ว่าต้องสามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษได้ดี ซึ่งทุกคนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี แต่มีบางส่วนที่สามารถพูดภาษาไทยได้พอสมควร

“ดิฉันได้เรียนภาษาไทยมาก่อนที่จะเดินทางมาและเมื่อมาถึงโครงการก็ยังได้เรียนรู้เพิ่มเติม ระหว่างทำงานก็มีการเรียนรู้ไปด้วยทำให้เข้าใจภาษาไทยมากขึ้น” (Elizabeth, สัมภาษณ์)

“ก่อนมาทำงานที่นี่ (ประเทศไทย) ผมไม่ได้เรียนภาษาไทยมาเลย รู้แต่คำง่ายๆ ที่จำเป็นต้องใช้ เช่น กินข้าว นอน ห้ามเด็ดขาด สวัสดี ขอขอบคุณ ซึ่งผมรู้เพียงเท่านี้” (Eleanor, สัมภาษณ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานภาพ

โดยส่วนใหญ่แล้ว อาสาสมัครที่ทำงานในโครงการจะมีสถานะภาพโสด จากการศึกษาพบว่า อาสาสมัครส่วนใหญ่ที่สมัครหรือมีครอบครัวแล้วจะอยู่กลุ่มขององค์กรไอเอสวี มีจำนวน 2 คน ส่วนที่เป็นอาสาสมัครที่สมัครด้วยตัวเองมีจำนวน 1 คน

อาชีพ

อาสาสมัครชาวต่างชาติในโครงการมีหลากหลายอาชีพแตกต่างกันไปโดยส่วนใหญ่อาสาสมัครในองค์กรไอเอสวีจะเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัย มีเพียง 1 คนเท่านั้นที่ทำงานองค์กรเอกชนที่ไม่แสวงผลกำไร ส่วนที่เป็นอาสาสมัครที่สมัครด้วยตัวเองมีอาชีพหลายอาชีพดังนี้ นักวิทยาศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อม สัตวแพทย์ นักอนุรักษ์ สรุปลแล้วส่วนใหญ่อาสาสมัครมีอาชีพเป็นนักศึกษา

อาชีพเหล่านี้สะท้อนให้เห็นได้ว่าสาเหตุที่อาสาสมัครชาวต่างชาติเลือกที่จะมาทำงานในโครงการคีนชะนีสุป่าในประเทศไทยนั้นมีความสัมพันธ์กับอาชีพที่ตนเองทำอยู่ ดังที่อาสาสมัครส่วนหนึ่งบอกว่าต้องการใช้ประสบการณ์และความถนัดของตนให้เป็นประโยชน์

“ฉันเป็นนักศึกษาเพราะอยากเรียนรู้ประสบการณ์การทำงานจริงกับสัตว์ให้มากขึ้นก่อนที่จะเลือกสาขาเรียนในภาคการศึกษาหน้า” (Georgia, สัมภาษณ์)

“ผลเลิกทำงานที่นี้กับชะนีเพื่อช่วยคีนชะนีที่ถูกทำร้ายโดยมนุษย์กลับคืนสู่ป่าดั้งเดิม เพราะผมเป็นนักอนุรักษ์ที่ออสเตรเลีย” (Matthew, สัมภาษณ์)

ศาสนา

อาสาสมัครในโครงการส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์

ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย

อาสาสมัครที่ทำงานอยู่ในโครงการล้วนมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานต่างกันตามลักษณะของกลุ่มแต่ละกลุ่ม ดังนี้

อาสาสมัครในองค์กรไอเอสวีมีระยะเวลาการทำงาน 3-6 เดือน โดยอาสาสมัครนักศึกษาที่ศึกษาอยู่จะทำงาน 3 เดือน ในขณะที่อาสาสมัครที่ไม่ได้เป็นนักศึกษาแล้วจะทำงาน 6 เดือน

“ผมมีกำหนดในการทำงานที่นี้ 6 เดือน โดยทางองค์กรไอเอสวีได้กำหนดไว้ในข้อตกลงว่าอาสาสมัครที่สำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถทำงานในประเทศไทยได้เป็นเวลา 6 เดือนในโครงการสำหรับอาสาสมัครที่ยังคงเป็นนักศึกษาทำงานได้ 3 เดือน” (Michael, สัมภาษณ์)

“ดิฉันทำงานเป็นอาสาสมัคร 3 เดือน หลังจากนั้นจะกลับไปออสเตรเลียเพื่อเลือกสาขาที่เรียนต่อไป” (Tara, สัมภาษณ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อย่างไรก็ตามระยะเวลาในการทำงานไม่ได้เป็นตัวแปรในการปฏิบัติงานในโครงการคีนชะนีสุป่าแต่อย่างใด

"ไม่ว่าจะทำงาน 3 เดือนหรือ 6 เดือน ก็ปฏิบัติงานในรูปแบบเดียวกัน แต่ผลที่ได้อาจจะต่างกันเพราะคนที่ทำงาน 6 เดือนย่อมได้ประสบการณ์และทักษะมากกว่าคนที่ทำงาน 3 เดือน" (Tamara, สัมภาษณ์)

"อาสาสมัครทุกคนจะปฏิบัติงานเหมือนกัน มีหน้าที่ความรับผิดชอบไม่แตกต่างกันไม่ว่าจะอยู่ที่นี้ 3 เดือนหรือ 6 เดือน อาจจะต่างกันบ้างตรงที่คนอยู่มานานกว่าจะรับผิดชอบเรื่องการสอนงานแก่อาสาสมัครที่มาใหม่ด้วย" (Stevens, สัมภาษณ์)

ส่วนที่ 2 อาสาสมัครชาวต่างชาติ

ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับอาสาสมัครชาวต่างชาติสามารถแบ่งนำเสนอได้เป็น 2 ประเด็น คือ ทักษะคติในการเข้ามาทำงานเป็นอาสาสมัครในโครงการคีนชะนีสุป่า และ การปฏิบัติงานของอาสาสมัครชาวต่างชาติในโครงการคีนชะนีสุป่า ซึ่งสามารถนำเสนอได้ดังต่อไปนี้

2.1 ทักษะคติในการเข้ามาทำงานเป็นอาสาสมัครในโครงการคีนชะนีสุป่า

จากผลการศึกษาและการวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่อาสาสมัครเลือกตัดสินใจที่จะทำงานเพื่อโครงการคีนชะนีสุป่าในประเทศไทยนั้น ส่วนใหญ่เป็นเพราะแนวความคิดทางการอนุรักษ์ นั่นคือการเห็นคุณค่าในชีวิตของสัตว์ทุกชีวิต โดยเชื่อว่ามนุษย์มีส่วนในการทำให้ชะนีในปัจจุบันมีจำนวนลดน้อยลง จึงต้องมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ตลอดจนรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากความรู้สึกของอาสาสมัครที่บอกว่า "เราควรที่จะอนุรักษ์ชะนีเพราะมีจำนวนลดลงเหลือน้อยมากในปัจจุบัน" หรือ สงสารชะนีเหล่านั้นที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ เนื่องจากโดนทำร้ายโดยมนุษย์ เป็นต้น สาเหตุอื่น คือ ประสบการณ์ในการทำงานกับสัตว์มาก่อนแล้วทำให้ตัดสินใจที่จะมาทำงานกับสัตว์ในประเทศอื่นบ้าง นอกจากนี้ยังมีความคิดที่จะเดินทางเพื่อเรียนรู้โลกภายนอกด้วยตนเองอีกทั้งยังสามารถทำประโยชน์แก่สัตว์ได้อีกด้วย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.1. ความเชื่อในแนวความคิดทางการอนุรักษ์

อาสาสมัครส่วนใหญ่ตอบว่าเหตุที่ตนมาช่วยเหลือชะนีในประเทศไทยเพราะมีความคิดว่าชะนีเป็นสัตว์ที่สำคัญ ถ้าสูญพันธุ์อาจกระทบถึงระบบนิเวศได้ ซึ่งหากชะนีเหล่านี้ได้รับการช่วยเหลือและการอนุรักษ์อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอด้วยความเอาใจใส่แล้ว โอกาสที่ชะนีจะสูญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พันธกิจจะมีความเสี่ยงน้อยลงและทำให้ป่ามีความสมบูรณ์มากขึ้น นอกจากนี้แล้ว อาสาสมัครชาวต่างชาติเหล่านี้ยังมีความสงสารชะนีที่ถูกทำร้ายซึ่งไม่สามารถช่วยเหลือตัวมันเองได้เลยเพราะอาจพิการหรือได้รับบาดเจ็บจากการถูกทำร้ายโดยเครื่องล่าสัตว์ของนายพราน สำหรับประเด็นที่อาสาสมัครชาวต่างชาติเลือกเดินทางมายังประเทศไทยเพื่อทำงานกับโครงการคืนชะนีสู่ป่าเพราะคิดว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่ยังมีระบบการจัดการช่วยเหลือหรือการอนุรักษ์ที่ยังไม่เป็นระบบที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

“ชะนีในปัจจุบันลดน้อยลงลงไปมากจากการล่าของมนุษย์ ทำให้ชะนีมีทั้งได้รับบาดเจ็บ พิการ ซึ่งชะนีเหล่านี้ไม่สามารถที่จะรักษาตัวมันเองได้ จึงต้องได้รับการช่วยเหลือตลอดไปจนกว่าจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้เอง ดิฉันรู้สึกสงสารชะนีพวกนี้มาก เห็นชะนีที่พิการตาบอด แขนขาด (อันเนื่องมาจากเครื่องมือในการล่าสัตว์ของนายพราน หรือการถูกทำร้ายโดยสัตว์อื่น) หากปล่อยให้อยู่ในป่าก็มีแต่จะตายเท่านั้น เพราะหากินเองไม่ได้ หากไม่ช่วยกันฟื้นฟูชะนีแล้ว ชะนีพวกนี้ก็คงอยู่ไม่ได้” (Chelsea, สัมภาษณ์)

“ชะนีเหล่านี้ถูกทำร้ายมากขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมของมนุษย์ มนุษย์เป็นส่วนสำคัญในการทำลายเผ่าพันธุ์ของชะนี ดังนั้นมนุษย์จึงต้องช่วยกันฟื้นฟู อนุรักษ์ ทรัพยากรเหล่านี้ไว้ อยากให้คนไทยเห็นความสำคัญของสัตว์ป่าให้มากขึ้น เพราะประเทศไทยเป็นประเทศที่มีธรรมชาติที่สวยงาม มีสัตว์หลากหลายชนิด หากทุกคนร่วมมือกันอนุรักษ์ การสูญเสียพันธกิจจะไม่เกิดขึ้น” (Michael, สัมภาษณ์)

นอกจากนี้แล้ว ยังมีกรณีที่อาสาสมัครเป็นนักศึกษาด้านสัตวแพทย์ และต้องการเรียนรู้ประสบการณ์เสริมจากทฤษฎีในบทเรียนด้วยการเป็นอาสาสมัครมาทำงานเพื่อสัตว์ และสาเหตุที่เลือกที่จะมาทำงานในประเทศไทย คือ มหาวิทยาลัยเสนอให้เลือก และตัวนักศึกษาเองมีข้อมูลเกี่ยวกับประเทศไทยอยู่บ้าง

“ดิฉันเป็นนักศึกษา ดิฉันเรียนสัตวแพทย์ ด้วยเหตุนี้ดิฉันจึงสนใจที่จะทำงานเป็นอาสาสมัครเพื่อโครงการนี้ แล้วทางมหาวิทยาลัยมีให้เลือก 2 ประเทศแต่ ดิฉันเลือกที่จะมาประเทศไทยเพราะเคยได้ยินเกี่ยวกับประเทศไทยมาก่อนว่าผู้คนยิ้มแย้มและอัธยาศัยดี (Emma, สัมภาษณ์)

2.1.2. ประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวข้องกับสัตว์

สาเหตุข้อนี้เกิดจากประสบการณ์เดิมที่อาสาสมัครได้เคยทำงานกับสัตว์ป่าในประเทศของตนมาก่อนจึงคิดที่จะหาประสบการณ์จากสัตว์ป่าชนิดอื่น หรือประเทศอื่นบ้าง

“ผมมีประสบการณ์ในการทำงานกับการเป็นอาสาสมัครเพื่อการอนุรักษ์ ที่ประเทศอเมริกา เมื่อเห็นโฆษณาเกี่ยวกับโครงการเปิดรับสมัครจึงสนใจที่จะลองมาเป็นอาสาสมัครในต่างแดนดูบ้าง” (Matthew, สัมภาษณ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"ฉันเป็นนักศึกษา มาที่นี่เพราะรู้ว่าจากโฆษณาของมหาวิทยาลัย อีกทั้งเพราะฉันเคยเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือสัตว์ป่ามาก่อน จึงทำให้สนใจอยากลองมาสัมผัสการดูแลกับชะนีดูบ้าง" (Georgia, สัมภาษณ์)

"ฉันเคยเป็นอาสาสมัครเกี่ยวกับการรักษาสัตว์ป่าที่ประเทศออสเตรเลียมาก่อน เมื่อเห็นเว็บไซต์ขององค์กรจึงสมัครเป็นอาสาสมัครเพราะอยากเรียนรู้ประสบการณ์ที่หลากหลายมากขึ้น" (Felicity, สัมภาษณ์)

2.1.3. ต้องการเรียนรู้โลกภายนอกพร้อมไปกับการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส

โอกาสในการเดินทางไปต่างประเทศเพื่อเรียนรู้โลก ทำให้อาสาสมัครหลายคนเลือกที่จะสมัครเป็นอาสาสมัคร อีกทั้งยังเป็นการช่วยเหลือสัตว์ป่าและทำให้การเรียนรู้ชีวิตของตนมีคุณค่าขึ้นด้วย

"ดิฉันชอบเดินทางค่ะเพราะเป็นการเรียนรู้โลกภายนอกได้ดีมาก เมื่อมาโอกาสปิดภาคเรียนจึงสมัครมาเป็นอาสาสมัคร 3 เดือน ฉันเคยมาประเทศไทยแล้วแต่ครั้งนั้นไม่ได้เที่ยวในประเทศไทยมากนัก มาครั้งนี้นอกจากจะได้ประสบการณ์ในการเดินทางแล้ว ยังได้ประสบการณ์ในกาทำงานเพื่อสัตว์ป่าอีกด้วย ตั้งแต่เกิดมายังไม่เคยทำงานแบบนี้มาก่อนเลยค่ะ ประทับใจมากที่ได้ทำตัวให้เกิดประโยชน์แก่สังคม" (Tamara, สัมภาษณ์)

2.2 การปฏิบัติงานของอาสาสมัครชาวต่างชาติในโครงการคีนชะนีสุป่า

2.2.1 หน้าที่ของอาสาสมัครชาวต่างชาติในโครงการคีนชะนีสุป่า ประเทศไทย

ในแต่ละวันอาสาสมัครจะได้รับหน้าที่ที่แตกต่างกันออกไป แล้วจัดเป็นแบบกลุ่มวนเวียนเพื่อให้ทุกคนจะได้ทำงานทุกประเภทที่มีในโครงการ มีการอบรมอาสาสมัครตอนเช้าโดยบุคลากรของโครงการ เพื่อให้อาสาสมัครทุกคนเข้าใจหน้าที่และการทำงานในแต่ละวัน และหลังจากปฏิบัติงานเสร็จในแต่ละวันก็จะมีการรวมกลุ่มกันเพื่อพูดคุยถึงปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปปรับใช้ในวันต่อไป

2.2.2 กิจกรรมสำหรับอาสาสมัครชาวต่างชาติในโครงการคีนชะนีสุป่า ประเทศไทย

เมื่อถึงวันเทศกาลไม่ว่าจะเป็นของประเทศไทยหรือต่างประเทศ ทางโครงการจะมีการจัดกิจกรรมเพื่อผ่อนคลายให้แก่อาสาสมัคร ได้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไปในตัวด้วย ซึ่งในบางวันก็จัดกิจกรรมผ่อนคลาย เช่น ทานอาหารเย็นด้วยกัน พบปะ สักการะ พุดคุยกัน เพื่อเป็นการผ่อนคลายไปในตัวหลังจากที่ทำงานกันมาเหนื่อยทั้งวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.3 กฎระเบียบของอาสาสมัครในโครงการคืนชนนีสู่ป่า ประเทศไทย

โครงการจะมีกฎระเบียบประจำโครงการซึ่งไม่เคร่งครัดมากเพราะจะทำให้เกิดความตึงเครียดขึ้นระหว่างการทำงาน โดยจะเน้นไปในเรื่องของความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัฒนธรรมของประเทศไทย ซึ่งเป็นกฎระเบียบพื้นฐานที่ทุกคนสามารถปฏิบัติได้ และจะมีการอบรมจากบุคลากรในโครงการในวันแรกของการมาเป็นอาสาสมัคร

ส่วนที่ 3 ลักษณะของคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาสาสมัครโครงการคืนชนนีสู่ป่าต้องการ

จากผลการศึกษาและการวิเคราะห์ถึงคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการเป็นอาสาสมัครที่จะทำงานเพื่อโครงการคืนชนนีสู่ป่าในประเทศไทยนั้น ส่วนใหญ่ต้องการคุณลักษณะในแนวทางของผู้มาจิตสาธารณะ ที่ทำงานด้วยความเต็มใจ สมัครใจไม่ใช่ถูกบังคับหรือเป็นเพราะหน้าที่ มีความตั้งใจจริงในการทำงานเพื่อประโยชน์ของสังคมหรือสาธารณะประโยชน์อย่างเต็มที่ เพราะการเป็นอาสาสมัครเพื่อสังคมนั้นจะไม่มีผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินเลย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆอย่างเต็มที่ และมีลักษณะของการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถร่วมงานกับผู้อื่นได้ดี เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งคุณลักษณะที่กล่าวมาแสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะของผู้ที่มีจิตอาสาที่พึงต้องมี โดยมารายละเอียดดังนี้

3.1 ความคิดเห็นของลักษณะของคุณสมบัติของอาสาสมัครชาวต่างชาติที่ผู้บริหารต้องการ

การเป็นอาสาสมัครในโครงการคืนชนนีสู่ป่าที่ผู้บริหารเห็นว่า การเป็นอาสาสมัครที่ช่วยเหลือด้านสังคมไม่ว่าจะเป็นโครงการใดก็ตาม คุณสมบัติพื้นฐานที่ต้องมีคือ การมีความเต็มใจในการร่วมกิจกรรมต่างๆที่โครงการต้องทำโดยทำงานอย่างเต็มที่ โดยไม่เกียจคร้านนั้นจะหนักหรือเบา และไม่หวังผลตอบแทนเป็นรางวัล ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นคุณสมบัติที่พึงต้องมี และที่พิเศษกว่าโครงการทั่วไปคือ การมีใจรักธรรมชาติ รักสัตว์ ทุ่มเทกับการดูแลสัตว์เหล่านี้ อีกทั้งยังต้องมีความเคารพกฎเกณฑ์ของโครงการอย่างเคร่งครัดด้วย และไม่เป็นโรคติดต่อที่สามารถแพร่เชื้อได้

“อาสาสมัครส่วนใหญ่ที่มาจะมีคุณลักษณะที่เป็นพื้นฐานอยู่แล้วคือ ทำงานด้วยความเต็มใจไม่หวังผลตอบแทน ตั้งใจเพื่อมาช่วยจริงๆ แต่การมาอยู่ในโครงการย่อมมีกฎระเบียบให้ปฏิบัติตาม อาสาสมัครบางคนก็ยังคงมีการฝ่าฝืนกฎอยู่ เช่น การสั่งห้ามไม่ให้เล่นกับชะนีเนื่องจากชะนีเป็นสัตว์ที่ดุร้าย และเราไม่อยากจะให้เกิดการคู่เคียงกับมนุษย์ เพราะอาจเกิดปัญหาในการปล่อยคืนสู่ป่า แต่ก็ยังมีคนฝ่าฝืนอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งในวันแรกของการต้องรับอาสาสมัครเรามากจะพูดเรื่องนี้เป็นเรื่องแรกเสมอ” (สุวิทย์, สัมภาษณ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“อาสาสมัครส่วนใหญ่ที่เข้ามามักมีคุณสมบัติที่เหมาะสมต่อการเป็นอาสาสมัครที่ดี หากแต่ยังต้องมีการปรับปรุงเล็กน้อยเรื่องการอยู่ร่วมกันของอาสาสมัคร เพราะจะมีการสังสรรค์กันบ้าง” (สุวิทย์, สัมภาษณ์)

นอกจากนี้ยังมีเรื่องของการอยู่ร่วมกัน เนื่องจากประเทศไทยมีวัฒนธรรมที่แตกต่างไปกับวัฒนธรรมของชาวต่างชาติที่เข้ามา ดังนั้นการอยู่ร่วมกันจึงต้องมีการเตือนกันอยู่เสมอในเรื่องของการแต่งกาย เพราะชาวต่างชาติจะมีวัฒนธรรมการแต่งตัวที่ขัดกับวัฒนธรรมไทย

“อาสาสมัครส่วนใหญ่ที่เข้ามานั้นเป็นผู้หญิง ซึ่งยังมีอายุอยู่ในวัยรุ่น บางคนไม่มีการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมไทยมากนัก จึงมีการแต่งกายที่ไม่สุภาพออกมาทำกิจกรรมบ้าง อาจเป็นเหตุให้เกิดปัญหาทางเพศเกิดขึ้นได้ ซึ่งเรื่องเพศเป็นกฎที่ห้ามเกิดขึ้นในโครงการอย่างเด็ดขาด ผู้ที่ฝ่าฝืนจะถูกส่งตัวกลับไปโดยเฉพาของกลุ่มที่มาจากองค์กรไอเอสวี เราจึงต้องมีการตักเตือนผู้หญิงให้แต่งกายให้เหมาะสมอยู่บ่อยครั้ง” (สุวิทย์, สัมภาษณ์)

3.2 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมต่อคุณลักษณะการเป็นอาสาสมัครในโครงการคีนชะนีสุป่าของอาสาสมัครชาวต่างชาติเอง

อาสาสมัครที่เข้ามาในโครงการคีนชะนีสุป่า มีความคิดเห็นว่าเบื้องต้นตนมีคุณสมบัติที่เหมาะสมต่อการเป็นอาสาสมัครอยู่แล้ว คือ การมาทำงานในโครงการด้วยความสมัครใจไม่ได้ถูกบังคับให้มา และไม่หวังผลตอบแทน นอกจากความภาคภูมิใจที่ได้ ซึ่งอาสาสมัครเองคิดว่าคุณสมบัติที่ตนมีนั้นเหมาะสมแล้วกับโครงการนี้ แต่มีบางคนคิดว่าตนยังขาดคุณลักษณะที่ดีบางประการไปในการเป็นอาสาสมัคร

“ดิฉันมาทำงานเป็นอาสาสมัครโครงการนี้ เพราะเห็นว่าควรทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมบ้าง อีกทั้งยังได้ประสบการณ์จากภายนอกที่ไม่เคยรู้จักด้วย ฉันคิดว่าฉันมีความเหมาะสมด้านการเป็นอาสาสมัครที่ดีพอสมควร แต่มีบางอย่าง คือ ฉันมักจะอีกอึดกับการนอนร่วมกับผู้อื่นในห้องนอนเดียวกัน ต้องมีการนอนร่วมกับผู้อื่น 2-3 คน ในห้องเดียวกัน มันทำให้ฉันไม่ค่อยชินกับการนอนร่วมกับผู้อื่นจึงต้องใช้พยายามเล็กน้อยที่จะปรับตัวให้อยู่ด้วยกันได้” (Eleanor, สัมภาษณ์)

“ผมมาทำงานเป็นอาสาสมัคร โดยตั้งใจมาสมัครด้วยตนเอง ผมคิดว่าผมมีความเหมาะสมต่อการเป็นอาสาสมัครในโครงการนี้ทั้งทางร่างกายและจิตใจ เพราะผมมีสุขภาพที่แข็งแรง เหมาะกับการทำกิจกรรมหนักๆได้ในโครงการ และมีจิตสาธารณะ มีความตั้งใจจริง และผมทำกิจกรรมในโครงการนี้ด้วยความสุข เพราะผมรักธรรมชาติจริงๆ อยากทำงานเพื่อสังคม เมื่อเห็นชะนีได้รับการรักษาที่ดีใจ” (Matthew, สัมภาษณ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครชาวต่างชาติ

ผลการศึกษาด้านปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครชาวต่างชาติด้วยวิธีการสัมภาษณ์รายบุคคลและการสัมภาษณ์แบบกลุ่มของอาสาสมัครชาวต่างชาติ รวมทั้งการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมสามารถประมวลได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

4.1. ปัญหาการปรับตัวของอาสาสมัครชาวต่างชาติ

จากกรศึกษาพบว่ามีอาสาสมัครบางคนที่ไม่สามารถรับมือกับการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เนื่องจากไม่มีประสบการณ์การทำงานเป็นกลุ่ม จึงยึดมั่นในคุณภาพการทำงานของตนเองฝ่ายเดียวทำให้เกิดปัญหาเพื่อนร่วมกลุ่มไม่เข้าใจ สร้างความขัดแย้งขึ้น หรืออาสาสมัครบางคนไม่สามารถรับมือกับวัฒนธรรมที่แตกต่างในประเทศไทยได้จึงต้องมีการปรับตัวค่อนข้างมาก

4.2. ปัญหาด้านสุขภาพ

ปัญหาด้วยสุขภาพเป็นปัญหาที่มีความสำคัญมาเนื่องจากสภาพแวดล้อม ภูมิอากาศของประเทศไทยที่แตกต่างไปจากภูมิลุ่มเนาของอาสาสมัคร ดังนั้นจึงอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจของอาสาสมัคร ซึ่งหากมีการติดเชื้อที่ร้ายแรงระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ทางโครงการก็จะส่งตัวกลับไปรักษาตัวด้วยภูมิลุ่มเนาของตน ด้วยเหตุนี้การระมัดระวังป้องกันตัวเองจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยทั่วไปทางโครงการจะมีการสอบถามถึงการดูแลสุขภาพร่างกายก่อนเริ่มงานทั้งเรื่องวัคซีนภูมิคุ้มกันที่เคยได้รับมา

4.3. ปัญหาทัศนคติที่แตกต่างกัน

ปัญหาด้านทัศนคติที่แตกต่างกันเป็นปัญหาที่สร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานและการประสานงานได้เช่นกัน อาสาสมัครส่วนใหญ่มองว่าเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องใหญ่หากได้รับการประสานงานที่ดีหรือได้รับการอธิบายแก่เจ้าหน้าที่ให้เป็นผู้ประสานงานในการเจรจาตัวอย่างของปัญหานี้คือ การที่อาสาสมัครชาวต่างชาติขอทำกิจกรรมซึ่งจะทำเต็มที่กับทุกอย่างจนเกินขอบเขตที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งตัวอาสาสมัครเองคิดว่ามันเป็นสิ่งที่ดี เหมาะสม ต่างกับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ จึงทำให้เกิดปัญหาที่ต้องคุยกัน

สภาพวัฒนธรรมที่แตกต่างกันนี้อาจสร้างปัญหาในการปฏิบัติงานขึ้นได้หากไม่มีการทำความเข้าใจเบื้องต้นก่อนเริ่มปฏิบัติงานและระหว่างการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร โดยจากการร่วมงานพบว่าอาสาสมัครต่างชาติทุกคนมีความจริงจังในการทำงานมาก ตั้งใจทำงานสูงและมีความตรงไปตรงมา หากต่างฝ่ายต่างได้เรียนรู้กันอย่างดีและเหมาะสมแล้ว ผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานและประสานงานระหว่างอาสาสมัครต่างชาติและเจ้าหน้าที่โครงการ น่าจะออกมาอย่างดีที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษาเรื่องทัศนคติของอาสาสมัครชาวต่างชาติที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครในโครงการคืนชนนีสู่ป่า ประเทศไทย สามารถสรุปผลได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ทัศนคติของอาสาสมัครชาวต่างชาติที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครในโครงการคืนชนนีสู่ป่า

อาสาสมัครชาวต่างชาติทุกคนที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครในโครงการคืนชนนีสู่ป่า ทุกคนล้วนมีทัศนคติเชิงบวก การเข้ามาเป็นอาสาสมัครนั้นถ้าไม่มีทัศนคติเชิงบวกแล้วก็ไม่สามารถเข้ามาทำในส่วนนี้ได้เพราะการทำงานเป็นอาสาสมัครนั้นไม่มีสิ่งใดตอบแทนกลับ นอกเสียจากทัศนคติเชิงบวกที่มีอยู่และการที่เราหวังว่าสิ่งที่เราทำนั้นจะเกิดเป็นประโยชน์และมีผลที่ดีตามมา ทุกคนมีความคิดที่จะให้และไม่ได้ต้องการสิ่งใดกลับ ซึ่งเห็นได้จากกรสัมภาษณ์อาสาสมัครทุกคน ซึ่งนอกจากทัศนคติเชิงบวกที่อาสาสมัครทุกคนมีแล้ว อาสาสมัครทุกคนยังมีแนวคิดที่ต้องการจะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่ไม่เคยเจอ เพราะโครงการเกี่ยวกับชนนีนี้น้อยมากซึ่งไม่รวมโครงการที่เกี่ยวกับสัตว์อื่น

2. คุณลักษณะของที่พึงประสงค์ของผู้ที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครในโครงการคืนชนนีสู่ป่าในประเทศไทยที่องค์กรต้องการ

ชาวต่างชาติหรือคนไทยที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครในโครงการคืนชนนีสู่ป่า ประเทศไทยทุกคนล้วนมีจิตอาสาซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ต้องการของทางโครงการ คือการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะไม่หวังผลตอบแทนกลับ และการมีจิตอาสาจะทำให้อาสาสมัครทุกคนเผชิญกับทุกสิ่งโดยไม่ย่อท้อ และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะหลีกเลี่ยงปัญหาที่จะเกิดขึ้นในโครงการคือการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม อาสาสมัครทุกคนล้วนปรับตัวได้ดีและไม่ค่อยมีปัญหา หรืออาจจะมีปัญหาในช่วงวันแรกของการเข้ามาเป็นอาสาสมัคร ซึ่งการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญเพราะโครงการไม่ใช่บ้านของอาสาสมัคร อีกทั้งทุกคนยังมาจากต่างประเทศ ถ้ามีการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ง่ายทุกทุกอย่างก็จะง่ายตามมาเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาทัศนคติของชาวต่างชาติที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครในโครงการคืนชะนีสู่ป่าประเทศไทยสมควรอย่างยิ่งที่จะนำไปศึกษาต่อเพื่อนำไปใช้กับคนไทย เนื่องด้วยอยากให้คนไทยที่มีทัศนคติในเชิงบวกเหมือนกับชาวต่างชาติ เพราะปัจจุบันคนไทยนั้นมีน้อยมากที่จะมาทำงานแบบนี้ ผลประโยชน์นั้นเป็นสิ่งสำคัญ ในบางครั้งแค่การรับบริจาคขององค์กรต่างๆ ยังมีการได้รับค่าตอบแทนสำหรับผู้รับบริจาคได้ ซึ่งเป็นจุดต่างอย่างมากของทัศนคติคนไทยกับชาวต่างชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- โครงการคีนชะนีสุป่า มูลนิธิช่วยชีวิตสัตว์ป่าแห่งประเทศไทย. 2540. โครงการคีนชะนีสุป่า. [Online] Available : <http://www.gibbonproject.org/> [10 ธันวาคม 2553]
- ประวิช จรดำมูขย์. ม.ป.ป. อาสาสมัคร : การพัฒนาตนเองและสังคม [Online] Available : http://atsc.doe.go.th/report%20efficiency_project/efficiency52/index%2010.pdf [20 ธันวาคม 2553]
- พิมล เจริญวัชรตานนท์. 2545. แนวทางการบริหารงานอาสาสมัครชาวต่างชาติที่มาทำงาน เพื่อเด็กพิการ ในประเทศไทย : กรณีศึกษาสงเคราะห์เด็กอ่อนพิการทางสมอง และปัญญา ปากเกร็ด บ้านเพ็ญฟ้า สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- แพรวภัทรา เขียวชะอุ่ม. 2546. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ การมีส่วนร่วมกับทัศนคติต่อโครงการ " หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ " ของสมาชิกกลุ่มอาชีพ จังหวัดนครนายก วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต จิตวิทยาอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศุภรัตน์ รัตนมูขย์. ม.ป.ป. อาสาสมัคร : การพัฒนาตนเองและสังคม [Online] Available : http://www.gvc.tu.ac.th/th/download/magazine/mag_years1_vol2/mag_years1_vol2_02.pdf [20 ธันวาคม 2553]
- Susan E. และ H. Noques . ม.ป.ป. อาสาสมัคร : การพัฒนาตนเองและสังคม [Online] Available: http://www.gvc.tu.ac.th/th/download/magazine/mag_years1_vol2/mag_years1_vol2_02.pdf [20 ธันวาคม 2553]
- สุนิตย์ เชมษฐา และ จินย์ เมฆไตรภาพ. 2548. การศึกษาและประยุกต์บทเรียนงานอาสาสมัครจากต่างประเทศเพื่อการพัฒนาาระบบอาสาสมัครในประเทศไทย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) แผนพัฒนาจิตเพื่อสุขภาพ มูลนิธิสดศรี- สฤษดิ์วงศ์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสัมภาษณ์
ทัศนคติของอาสาสมัครชาวต่างชาติที่ทำงานในโครงการคืนชนิสุป่า
ในประเทศไทย

การศึกษาที่ได้เสนอเป็น 3 ส่วน โดยแต่ละส่วนแยกตามลักษณะของข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากร

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร

เพศ

อายุ

ระดับการศึกษา

สาขาการศึกษา

ตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบ

ประสบการณ์ทำงาน

ระยะเวลาในการทำงาน

1.2 ข้อมูลทั่วไปของอาสาสมัครชาวต่างชาติ

อาสาสมัครชาวต่างชาติที่ทำงานในโครงการคืนชนิสุป่าในประเทศไทย และผู้ศึกษาที่ได้ทำการสัมภาษณ์ นั้นมีอยู่ด้วยกัน 2 กลุ่ม ดังนี้

1. องค์กรไอเอสวี (International Student Volunteers)

2. อาสาสมัครที่สมัครด้วยตัวเอง

สำหรับรายละเอียดของอาสาสมัครชาวต่างชาติที่ผู้ศึกษาได้ร่วมเก็บข้อมูลนั้น สามารถแสดงแบ่งตามรายละเอียด ได้ดังนี้

เพศ

อายุ

ภูมิลำเนา

ภาษา

สถานภาพ

อาชีพ

ศาสนา

ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 อาสาสมัครชาวต่างชาติ

2.1 ทักษะคติในการเข้ามาทำงานเป็นอาสาสมัครในโครงการคืนชนะนีสุป่า

2.1.1. ความเชื่อในแนวความคิดทางการอนุรักษ์

2.1.2. ประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวข้องกับสัตว์

2.1.3. ต้องการเรียนรู้โลกภายนอกพร้อมไปกับการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส

2.2 การปฏิบัติงานของอาสาสมัครชาวต่างชาติในโครงการคืนชนะนีสุป่า

2.2.1 หน้าที่ของอาสาสมัครชาวต่างชาติในโครงการคืนชนะนีสุป่า ประเทศไทย

2.2.2 กิจกรรมสำหรับอาสาสมัครชาวต่างชาติในโครงการคืนชนะนีสุป่า ประเทศไทย

2.2.3 กฎระเบียบของอาสาสมัครในโครงการคืนชนะนีสุป่า ประเทศไทย

ส่วนที่ 3 ลักษณะของคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของอาสาสมัครโครงการคืนชนะนีสุป่าต้องการ

3.1 ความคิดเห็นของลักษณะของคุณสมบัติของอาสาสมัครชาวต่างชาติที่ผู้บริหรต้องการ

3.2 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมต่อคุณลักษณะการเป็นอาสาสมัครในโครงการคืนชนะนีสุป่าของอาสาสมัครชาวต่างชาติเอง

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครชาวต่างชาติ

4.1. ปัญหาการปรับตัวของอาสาสมัครชาวต่างชาติ

4.2. ปัญหาด้านสุขภาพ

4.3. ปัญหาทัศนคติที่แตกต่างกัน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล นายปฐมพงษ์ ศรีบุญยติ
ชื่อเล่น ก้อง
วัน/เดือน/ปี (เกิด) 22 กรกฎาคม 2531
ที่อยู่ปัจจุบัน 129/3 ซอยราชปรารภ14 ถนนราชปรารภ แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี
กรุงเทพมหานคร 10400
เบอร์โทรศัพท์ 085-4464637
E-mail Kong_doxmen@hotmail.com
คติประจำใจ ก้าวต่อไปไม่ว่าจะต้องเจอกับสิ่งใด
ประวัติการศึกษา -ปริญญาตรี พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2553:

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
คณะเทคโนโลยีการเกษตร
หลักสูตรการจัดการทรัพยากรดินและสิ่งแวดล้อม
มัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2547 - พ.ศ. 2549:
โรงเรียนนรชนสูงศึกษาลัย จ.สุพรรณบุรี

ความในใจของลูกศิษย์...ที่มีต่อ...อ.กนก

สวัสดีครับอาจารย์กนก ไม่รู้จะพูดอะไรดีเลย ผมไม่สนิทกับอาจารย์เท่าคนอื่นเลย เรียนก็ไม่ค่อยมา แยมั้รับนักเรียนอย่างผม แล้วอาจารย์ยังเป็นที่ปรึกษาปัญหาพิเศษของผมอีก ตอนแรกก็คิดว่าจะทำให้มันดีกว่านี้นะครับ แต่เนื่องด้วยทั้งผมและก๊อติตร ต่างคนต่างได้งานอย่างรวดเร็วจนไม่น่าเชื่อ ก็เลยมีปัญหาแบบที่ผ่านมา หมอบอกว่าผมจะเรียนไม่จบในปีี้ แยมั้หนักเข้าไปอีก ผมไม่เคยทำตัวเป็นลูกศิษย์ที่ดีของอาจารย์เลย ผมขอให้อาจารย์อโหสิกรรมให้ผมด้วยนะ และขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์คุ้มครองอาจารย์ ให้อาจารย์มีสุขภาพแข็งแรง มีอายุยืน มีเงินใช้เยอะๆ สุดท้ายนี้ผมขอขอบคุณอาจารย์ในทุกเรื่องที่อาจารย์เคยสอน ผมจะเอาไปใช้ในชีวิิตประจำวันไม่มากก็น้อย ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาในรั้วมหาวิทยาลัยผมจะเก็บเอาไว้เป็นประสบการณ์ ขอขอบพระคุณอาจารย์มากๆครับ

ด้วยความเคารพอย่างสูง

ก้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล นางสาวสุวรรณา เพ็ญชอบ
ชื่อเล่น ฉัตร
วัน/เดือน/ปี (เกิด) 5 พฤษภาคม 2532
ที่อยู่ปัจจุบัน 5/3 ม.3 ถ.แจ้งวัฒนะ ต. คลองเกลือ อ. ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120
เบอร์โทรศัพท์ 082-5775822
E-mail chat_ratja@hotmail.com
คติประจำใจ จงอดทนเพราะคำพูดของคนไม่ได้ทำให้เราดีขึ้นหรือเลวลง
ประวัติการศึกษา -ปริญญาตรี พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2553:

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
คณะเทคโนโลยีการเกษตร

หลักสูตรการจัดการทรัพยากรดินและสิ่งแวดล้อม

-มัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2547 - พ.ศ. 2549:

โรงเรียนปากเกร็ด จ.นนทบุรี สายวิทย์-คณิต

ความในใจของลูกศิษย์...ที่มีต่อ...อ.กนก

สวัสดีค่ะอาจารย์ ยังจำหนูได้ใช่ไหมคะ หนูว่าอาจารย์คงจำหนูได้นะเพราะดำอยู่คนเดียว อออิ อยากบอกว่าอาจารย์ใจดีมาก มีเมตตา ไม่ดุ แต่ก็ยังแนะนำอะไรดีๆให้อีกมากมายไม่เคยขัดความคิดของนักศึกษาที่จะทำอะไร เพียงแค่แนะนำหนทางที่ดีกว่าให้เท่านั้นเอง พยายามอธิบายสิ่งที่หนูเข้าใจยากให้เข้าใจง่าย อีกอย่างคืออาจารย์ต้องมาทนรอเพราะว่าหนูไม่มีเวลาไปส่งเลยเพราะทำงานแล้ว รักอาจารย์ที่สุดที่ยังไม่ปล่อยทิ้งหนู แล้วยังเมตตาให้นั่งทำงานในห้องได้อีก ไม่อย่างนั้นหนูคงต้องแย่งแย่งที่ไม่มีผู้รู้ให้ถามเวลาทำงาน

สุดท้ายรักอาจารย์ที่สุดเลยนะคะ ขอให้อาจารย์มีความสุขที่ดึตลอดไป ไม่เจ็บไม่ป่วย ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยจงบรรดาให้อาจารย์และครอบครัวมีความสุข พ้นจากอุปสรรคและอันตรายทั้งปวงนะคะ

ด้วยความเคารพอย่างสูง

ฉัตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้